

INSTITUTIONEN FÖR LITTERATUR,
IDÉHISTORIA OCH RELIGION

Den gode herdens vallhund

Konfirmanders och medarbetares erfarenheter av hundens medverkan i konfirmationen

The Good Shepherd's Dog

Confirmands and employees experience of the dog's participation in the confirmation

Tova Mortensen

Termin: VT18

Kurs: RKT235

Nivå: Magister

Handledare: Martin Westerholm

ABSTRACT

In John 10:11, Jesus proclaims “I am the good shepherd. The good shepherd lays down his life for the sheep.” The shepherd dog’s main mission is to assist the shepherd in driving the livestock in a desired direction. Can the church likewise, with help from dogs, lead human beings closer to the church and to God?

In Svedala parish, a part of the Church of Sweden that is found in the south of Sweden, there is a confirmation group called *hundgruppen*, the dog group. The parish has developed a confirmation group in which dogs who are owned by the youths participate in the confirmation process. Confirmands who have an interest in dogs can bring their own dogs to the confirmation group in order to work with their dogs and learn more about dogs in general. This thesis will examine the work of *hundgruppen* in order to determine whether the presence of dogs complements the confirmation process. This examination will take place by comparing the goal of confirmation, as it is expressed in contemporary literature, with the confirmands’ and employee’s experience of dogs’ participation in confirmation, as it is expressed in qualitative interviews. Study of relevant literature reveals that the Church of Sweden understands the purpose of confirmation to be confirming and actualizing the grace and vocation that were bestowed on candidates in baptism, and that developing and deepening relationships play an important role in this process. I then show that, based on the experience of participants in the dog group, dogs may be a positive addition to the confirmation process because, in furthering the development of relationships, they contribute to a key goal of confirmation.

Keywords:

The Church of Sweden, the shepherd, the shepherds dog, confirmand, employee, confirmation, dog, qualitative interview, the dog’s impact on humans, relationship

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

ABSTRACT	3
INNEHÅLLSFÖRTECKNING	4
INLEDNING	5
SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING	7
AVGRÄNSNING	7
TIDIGARE FORSKNING	9
METOD	11
INTERVJUA ETISKT	15
TEORI	17
KONFIRMATIONENS SYFTE.....	17
HUNDENS BETYDELSE	24
MATERIAL.....	29
URVAL.....	29
PRESENTATION AV FÖRSAMLINGEN.....	30
PRESENTATION AV INTERVJUERNA	32
KONFIRMANDERNAS INTERVJUER	33
MEDARBETARNAS INTERVJUER.....	41
ANALYS	47
KOFIRMANDERNAS ERFARENHETER	47
MEDARBETARNAS ERFARENHETER.....	54
DISKUSSION.....	59
SLUTSATS.....	63
LITTERATUR- OCH KÄLLFÖRTECKNING.....	65
KÄLLOR FRÅN INTERNET.....	66
BILAGA I.....	67
BILAGA II	68
BILAGA III	69

INLEDNING

I Johannesevangeliet förkunnar Jesus: ”Jag är den gode herden. Den gode herden ger sitt liv för fåren.”¹ Vallhundens primära uppdrag är att hjälpa herden med att driva boskapen i önskad riktning. Kan kyrkan på liknande sätt, med hjälp av hunden, valla människor närmre kyrkan och Gud? När jag skrev uppsatsen *Själavårdshunden: hundens medverkan i själavården* undersökte jag huruvida hunden kunde vara behjälplig vid själavårdande möten inom Svenska kyrkan.² Jag kom fram till att hunden har en god förmåga bekräfta människan samt att hunden kan komma att underlätta mellanmänskliga samtal. Hunden har kommit att bli betydande för många människor och ursprunget till min undersökning grundas i frågan om hundens medverkan i konfirmationsarbetet kan påverka ungdomarna positivt.

På den skånska slätten finner vi Svedala församling, tillhörande Svenska kyrkan, som arbetar med hund i konfirmationssammanhang. På församlingen hemsida förklaras det att de träffas en gång i månaden och pratar om existentiella frågor och ”vad livet har med Gud att göra” samt att de avslutar varje träff med någon form av aktivitet där hunden står i centrum.³ Konfirmationen riktar sig till ungdomar som har ett intresse för hundar. Det är inget krav att konfirmanden själv ska äga en hund, men många av konfirmanderna som söker sig till hundgruppen har en hund i hemmet.

När konfirmanderna träffas inleds dagen med ett traditionellt undervisningspass där hunden inte är närvarande. På eftermiddagen följer ett så kallat *hundpass* där konfirmanderna får arbeta tillsammans med sina hundar. De konfirmander som inte har egna hundar får låna hundar från medarbetarna eller från de konfirmander som har mer än en hund hemma. Hundpassen berör allt som ryms i den så kallade hundvärlden, och kan behandla allt från hundsporten agility till vardagslydnad, till att handla om hur en hundförare kan hantera specifika situationer.

---

¹ Det svenska bibelsällskapet. *Bibel 2000*. Libris. Örebro 1999. Joh 10:11

² Tova Mortensen. *Själavårdshunden: hundens medverkan i själavården*. Kandidatuppsats. Göteborgs universitet 2017

³ Svenska kyrkan, *Hundgruppen – med inriktning på hundar och andra husdjur*. 2017.05.05

<https://www.svenskakyrkan.se/svedala/djurgruppen---med-inriktning-pa-hund> (hämtad 2018.01.12)

Jag kommer att besöka Svedala församling för att intervjua åtta konfirmander, som går i hundgruppen vid intervjutillfället, samt två medarbetare. De båda medarbetarna har olika professioner där en arbetar som pedagog och en är präst. Min förhoppning är att kunna studera konfirmandernas och medarbetarnas berättelser för att vidare undersöka deras erfarenheter av hundens medverkan i konfirmationen för att vidare undersöka om hundens medverkan kan vara en gynnande faktor till att konfirmationens syfte uppnås under konfirmationsläsningen. För att kunna genomföra denna studie måste jag således undersöka hur Svenska kyrkan formulerar syftet med konfirmationen, för att vidare jämföra syftet med intervjuerna som presenteras i uppsatsens materialkapitel.

I uppsatsens teorikapitel kommer det presenteras litteratur som undersöker konfirmationens syfte i Svenska kyrkan samt litteratur som undersöker den känslomässiga relationen mellan hundar och människor. Min förhoppning är således att undersöka om relationen mellan hundar och människor kan komma att vara en gynnsam relation, för att vidare undersöka om relationen upplevs som positiv bland konfirmanderna och om relationen kan komma att vara kompletterande i konfirmationen.

Konfirmationsundervisning i Svenska kyrkan har utvecklats från ett förberedande inför en första nattvardsgång till att komma att handla, vad Svenska kyrkan beskriver, ”Gud, livet och det du tycker är viktigt.”⁴ Konfirmationer som tematiseras blir ett allt vanligare fenomen och dessa teman kan handla om allt från idrott till musik och kreativitet.⁵ Svedala församling har inriktat sig på temat hundar, och jag önskar således att undersöka detta fenomen.

---

⁴ Svenska kyrkan. *Konfirmation*. 2016.

https://www.svenskakyrkan.se/konfirmation?gclid=Cj0KCQiAzMDTBRDDARIsABX4AWyY5gqQT8xsILnF51lkdaTEhTPr2RR7KWevCcYso56O8E2NHYGECxQaAiS2EALw_wcB (hämtad 2018.02.03)

⁵ Tolf Johannes. SVT nyheter. *Konfirmation på tema*. 2013.05.30.

<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/jonkoping/konfirmation-pa-tema> (hämtad 2018.06.02)

SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING

I detta arbete ska jag ska fördjupa mig i litteratur som undersöker Svenska kyrkans mål och syfte gällande konfirmation. Jag kommer även att presentera forskning som diskuterar den känslomässiga relationen mellan hundar och människor, med förhoppning att få en djupare förståelse av vad relationen kan medföra. Vidare ska jag intervjua åtta konfirmander och två medarbetare i konfirmationsgruppen, *hundgruppen*, som återfinns i Svedala församling. Jag ska sedan jämföra intervjupersonernas erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen med litteraturen som presenteras i uppsatsens teorikapitel. Syftet med uppsatsen blir således att undersöka huruvida hunden kan vara ett komplement under konfirmationstiden genom att jämföra litteraturen som återfinns i uppsatsens teorikapitel med mitt framtagna material, det vill säga intervjuerna.

För att uppsatsens syfte ska kunna besvaras utgår jag från följande frågeställningar:

- Hur formulerar Svenska kyrkan syftet med konfirmation?
- Hur kan hundens medverkan i konfirmationen bidra till att konfirmationens syfte uppnås?

AVGRÄNSNING

Uppsatsens avgränsning kommer att beröra fenomenet temakonfirmation, vilket blir ett allt vanligare fenomen i Svenska kyrkans konfirmationsundervisning. Konfirmationer som inriktar sig tematiskt kan innehålla allt från sport, konst, resor, musik eller film. Min uppfattning är att det även råder även en viss skepsis mot tematiska konfirmationer, men jag kommer i uppsatsen inte att möta denna skepsis, eftersom jag inte önskar undersöka temakonfirmation som fenomen. Anledningen till varför jag inte undersöker fenomenet som stort är för att jag önskar erhålla fördjupad kunskap om vilken betydelse hundens medverkan kan tänkas medföra, och inte om temakonfirmationens generella betydelse för konfirmanderna. Jag väljer således att undersöka hundgruppen som inriktar sig i synnerhet på hundar, inte för att undersöka själva fenomenet, utan istället undersöka om hundens medverkan i konfirmationen kan vara en bidragande faktor till att konfirmationens syfte uppnås.

Jag kommer inte att undersöka konfirmandernas och medarbetarnas relation med hundar utifrån en könsanalys. En könsanalys vore adekvat att genomföra då kvinnors respektive mäns relation med hunden kan möjligen tas i uttryck på olika sätt, men min avsikt är inte att genomföra denna könsanalys dels på grund av att jag vill kunna garantera undersökningspersonernas anonymitet och dels för att jag önskar undersöka andra parametrar. Eftersom församlingen namnges vill jag, för anonymitetens skull, inte skriva ut kön, ålder, etnicitet eller andra faktorer som kan resultera i att konfirmandernas anonymitet riskeras.

Jag har även valt att inte undersöka föräldrarnas erfarenheter av konfirmationstiden, dels eftersom jag snarare intresserar mig för de individer som är närmast sammansvetsade i gruppen, men även för att föräldrarnas erfarenhet av hur ungdomarna upplever konfirmationen är något distanserat. Jag önskar få ungdomarnas direkta erfarenhet snarare än föräldrarnas erfarenhet av ungdomarnas konfirmation. Jag kommer inte heller följa konfirmanderna under hela deras konfirmationstid, utan endast besöka dem vid ett tillfälle. Detta är eftersom det inte ryms inom uppsatsens tidsramar, dock hade studien kunnat fördjupas genom att följa gruppens utveckling från första träffen fram till konfirmationsdagen.

Jag kommer även avgränsa uppsatsens metod genom att genomföra kvalitativa intervjuer och inte kvantitativa enkäter. Kvalitativa intervjuer önskar synliggöra individernas erfarenhet av särskilda fenomen, vilket jag önskar göra med denna uppsats. Genom att intervjua konfirmanderna och medarbetarna får de en möjlighet att presentera sin personliga erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen. Till skillnad från kvantitativa studier som istället önskar producera statistiskt material, vill jag undersöka varje enskild individs erfarenhet. För att kunna genomföra en kvantitativ studie krävs det även ett stort omfång för att kunna få en adekvat sammanställning. Eftersom konfirmationsgruppen är liten till storlek är det således inte genomförbart att samla ihop så mycket material som krävs för att kunna genomföra en kvantitativ studie. Urvalet är onekligen smalt då konfirmanderna och medarbetarna i hundgruppen är den första konfirmationsgrupp i Sverige, som jag lokaliserat, som arbetar med hundens medverkan i konfirmationen.

TIDIGARE FORSKNING

Studien som genomförs sker på ett relativt outforskat fält, det finns således ingen forskning om konfirmanders och medarbetares erfarenhet av hunden i konfirmation. Konfirmation som fenomen omnämns ofta som en vidareutveckling av dopbefallningen som återfinns i Matteusevangeliet:

Åt mig har getts all makt i himlen och på jorden. Gå därför ut och gör alla folk till lärjungar: döp dem i Faderns och Sonens och den heliga Andens namn och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er.⁶

Forskning som berör konfirmation och dess uppkomst skriver bland annat Henrik Ivarsson om i boken *Konfirmationen förr och NU*. Begreppet *confirmatio*, bekräftelse, härleds till 400-talet och fenomenet konfirmation innefattar huvudsakligen, enligt Ivarsson, de tre momenten: undervisning, konfirmationsgudstjänst och en första nattvardsgång.⁷ Han menar vidare att konfirmationen kommer att förändras och skriver följande: ”härmed sammanhänger att katekisationen eller undervisningen numera genomgående benämnes *konfirmandundervisning* eller *konfirmationsundervisning* – och icke nattvardsläsning eller nattvardsundervisning.”⁸ Han hävdar även bestämt att konfirmationsundervisningen ska ge utrymme åt själavård, vilket innebär en generell pastoral omsorg för konfirmanderna.

Jonas Eek skriver i boken *Stanna i vattnet, kateketikens syfte och sammanhang*, att begreppet konfirmation ”utgör centrum i konfirmationens evangelium.”⁹ Detta innebär att konfirmanden ska bli bekräftad utifrån dess egna parametrar, för den som hen är. Eek talar även om att det finns en dubbelhet i latinets *confirmatio*, att begreppet närmare bestämt betyder både att bekräfta och att ge kraft. Konfirmanden blir under konfirmationsgudstjänsten bekräftad av Gud både som människa och som döpt och konfirmanden får även ”kraft att leva”, uttrycker Eek.¹⁰

---

⁶ Det svenska bibelsällskapet. *Bibel 2000*. Matt 28:18-20

⁷ Henrik Ivarsson. *Konfirmationen förr och NU*. Diakonistyrelsens förlag. Stockholm 1962. 9

⁸ Henrik Ivarsson. *Konfirmationen förr och NU*. 17-18 (Författarens kursivering)

⁹ Jonas Eek. *Stanna i vattnet: kateketikens syfte och sammanhang*. Verbum. Stockholm 2011. 76

¹⁰ Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 76 (Författarens kursivering borttagen)

När Eek uttrycker att konfirmationen ska vara ett tillfälle då Gud ger konfirmanden ”kraft att leva” är det onekligen problematiskt då flertalet ungdomar lever med psykisk ohälsa och enligt statistik hämtad från folkhälsomyndigheten lever 43% av ungdomar i åldern 16–29 år med psykiska besvär som kan resultera i nedsatt funktionsförmåga.¹¹ Jag hävdar därför att det kan och bör vara kyrkans *förhoppning* att konfirmationen ska resultera i att konfirmanden upplever kraft att leva, men att det aldrig kan vara något som utlovas.

Konfirmationens historia i Sverige sammanfattar Eek med begreppet *förändring* då olika tider har haft olika emfas i sin konfirmationsteologi.¹² I urkyrkan var dop, handpåläggning eller smörjelse och mässa sammanhållna delar i en stor ritual som senare upphörde i västkyrkan och konfirmationen växte sålunda fram som en egen ritual. I koncilierna i Lyon 1274 och Florens 1439 konstaterades konfirmationens sakramentala karaktär och konfirmationen kom snarare att peka mot mässan och inte mot dopet som den gör idag. Enligt Eek har sambandet mellan konfirmation och nattvardstillträde sin grund i 1000–1200 talets tolkning av 1 Kor 11:29 som lyder följande: ”Ty den som äter och dricker utan att tänka på vems kropp det gäller, han äter och dricker en dom över sig.”¹³ Bibeltexten tolkades på ett sådant sätt att majoriteten ansåg att det var nödvändigt att förstå kristen tro för att vidare kunna ta emot nattvarden. Under 1900-talets första hälft förändrades nattvardssynen i Svenska kyrkan och 1979 års kyrkomöte beslutade att formellt tillåta barnkommunion.¹⁴ Idag beskriver Svenska kyrkan på deras hemsida att alla döpta är välkomna att ta emot nattvard och en behöver således inte vara konfirmerad för att fira sakramentet.¹⁵

---

¹¹ Folkhälsomyndigheten. *Ängslan, oro eller ångest*. 2018.03.09
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/folkhalsans-utveckling/halsa/psykisk-ohalsa/angslan-oro-eller-angest/> (hämtad 2018.04.12)

¹² Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 76

¹³ Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 77

¹⁴ Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 82

¹⁵ Svenska kyrkan. *Nattvarden*. 2016.11.02.
<https://www.svenskakyrkan.se/nattvarden> (hämtad 2018.01.30)

METOD

Jag kommer i uppsatsen använda mig av två metoder, en litteraturstudie där jag undersöker vad Svenska kyrkan anser är syftet med konfirmation samt den kvalitativa metoden som ligger till grund när jag genomför intervjuerna av konfirmanderna och medarbetarna. I litteraturstudien kommer jag att fördjupa mig i litteratur som formulerar Svenska kyrkans mål och syfte gällande konfirmation med avsikt att undersöka hur Svenska kyrkan formulerar syftet med konfirmation. I litteraturstudien kommer jag således undersöka vad Svenska kyrkan menar är syftet med konfirmationen genom att presentera bland annat Svenska kyrkans framtagna styrdokument *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* samt Jonas Eeks bok *Stanna i vattnet*. Genom att presentera vad Svenska kyrkan menar är syftet med konfirmationen, kan jag vidare jämföra litteraturen med konfirmandernas och medarbetarnas erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen. Jag kommer även att presentera litteratur som undersöker relationen mellan hundar och människor för att undersöka vilken betydelse hunden har för människan, för att vidare kunna göra en adekvat undersökning av hundens medverkan i konfirmationen.

Den andra metoden, den kvalitativa metoden, ligger till grund för intervjuerna som presenteras i uppsatsens materialkapitel. Intervjuerna kommer vidare att analyseras med den litteratur som presenteras i uppsatsens teorikapitel. Jag etablerade kontakt med församlingen där studien äger rum, Svedala församling, via mejl.¹⁶ Min kontaktperson blev medarbetaren Lea som är drivkraften bakom projektet hundgruppen och jag fick besöka konfirmationsgruppen när dem hade lägerverksamhet, för att genomföra intervjuer på de konfirmander som önskade delta. När jag anlände till lägergården möts jag av flera glada konfirmander och jag fick möjlighet att intervjua varje konfirmand enskilt under tiden som Lea hade ett undervisningspass med resterande konfirmander. Varje intervju genomfördes under ett relativt kort tidsspänn och åtta av tio konfirmander önskade delta i studien. Efter intervjuerna av konfirmanderna fick jag möjlighet till att intervjua de båda medarbetarna enskilt. Först intervjuade jag medarbetaren Rakel och sedan avslutade jag dagen på lägergården med att intervjua Lea om hens berättelse av hundens medverkan i konfirmationen.

---

¹⁶ Se Bilaga II

Metoden som vidare används under uppsatsens arbetsprocess är främst hämtad från *Den kvalitativa forskningsintervjun* som är författad av Steinar Kvale och Svend Brinkmans, samt Anne Ryens *Kvalitativ intervju: från vetenskapsteori till fältstudier*. Kvale hävdar bestämt att den kvalitativa forskningsintervjun ”söker förstå världen från undersökningspersonernas synvinkel” vilket är den grund som denna uppsats vilar på.¹⁷ En intervju beskriver Kvale som ett samtal som har en tydlig struktur och ett syfte, och kan alltså inte jämföras med en vanlig konversation.¹⁸ Vidare önskar jag få studera deras berättelser för att undersöka deras erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen. Jag kommer titta särskilt på vad konfirmanderna berättar gällande deras relation till deras hundar. Jag vill undersöka om konfirmanderna och medarbetarnas erfarenhet av hunden upplevs som positiv och vidare om hundarna på något sätt kan bidra till att gemenskapen i konfirmationsgruppen kan bli starkare med hjälp av hundens närvaro.

Intervjuerna i denna uppsats kommer vidare spelas in, bearbetas och analyseras. Fördelen med att spela in intervjuerna är att det går att lyssna på, och därmed analysera materialet i efterhand. De svar som jag eventuellt inte uppfattade i vid intervjutillfället glöms därmed inte bort i studien. Nackdelen med att spela in intervjuerna är att det kan resultera i obehag för intervjupersonen, detta obehag kan leda till att personerna inte upplever att de kan prata helt avslappnat. Jag valde trots vetskapen om ett eventuellt obehag att spela in intervjuerna, efter att medgivande getts av intervjupersonerna, då jag anser att fördelarna är större än nackdelarna. För att i största mån minimera eventuella oönskade känslor, valde jag att spela in intervjuerna med min mobiltelefon och inte en diktafon då mobiler inte är ett främmande objekt, som en diktafon onekligen är. Mobiltelefonen placerades med skärmen nedåt i förhoppning om att avdramatisera inspelningen då mobilen blev en någorlunda naturlig del av den befintliga miljön. Vidare kommer jag att analysera mitt intervjumaterial genom att jämföra materialet med den litteratur som presenteras i uppsatsens teoridel.

---

¹⁷ Steinar Kvale och Svend Brinkmann. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 2:6 uppl. Studentlitteratur AB. Lund 2009. 17

¹⁸ Steinar Kvale och Svend Brinkmann. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 19

Jag kommer således analysera konfirmandernas och medarbetarnas erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen med hjälp av litteratur som presenterar och diskuterar vad Svenska kyrkan anser är syftet med konfirmationsundervisning samt den känslomässiga relationen mellan hund och människa. Intervjuerna presenteras i uppsatsens materialkapitel och med stöd i Kvale har intervjuerna transkriberats till skriftspråk för läsbarhetens skull. Kvale hävdar nämligen att eventuella citat av undersökningspersonerna bör återges i skriftspråklig form för att underlätta förståelsen för läsaren då ordagranna utskriver av talspråk, med dess repetitioner, utvecklingar, pauser och liknande är svåra att begripa när de presenteras i skriftlig form.¹⁹ Ruthellen Josselson beskriver i *Interviewing for qualitative inquiry* att intervju är en produkt av två människors samtal och påverkas därför av hur de båda samtalar tillsammans.²⁰ Jag önskar föra ett samtal som påminner mer om en vardaglig konversation än en obekväm intervju, då min förhoppning är att både konfirmanderna och medarbetarna kan trivas någorlunda i situationen och att svaren blir gynnsamma för studien.

Anne Ryen skriver att vi lever i ett så kallat *intervjusamhälle* som vidare försöker blottlägga det personliga jaget genom användandet av intervjuer ansikte mot ansikte.²¹ Eftersom jag ska undersöka konfirmandernas erfarenhet av hundens medverkan kommer jag att i möjligast mån försöka frambringa varje konfirmands personliga erfarenhet. Både Ryen och Kvale diskuterar om huruvida objektivitet är möjligt inom akademien och vad objektivitet egentligen är. Ryen argumenterar att forskare i århundrade antog att ”observatörer kunde observera neutralt” och menar istället att det är omöjligt att genomföra neutrala observationer då det inte existerar någon ”objektiv verklighet” eftersom verkligheten onekligen är subjektiv.²² Kvale diskuterar objektivitetens gränser och menar att den kvalitativa forskningsintervjun som metod ofta kritiserar för att vara subjektiv. Kvale anser att den kunskap som produceras vid en intervjustudie inte nödvändigtvis behöver vara subjektiv, utan menar istället att den kvalitativa intervjun kan vara en objektiv undersökningsform.

---

¹⁹ Steinar Kvale och Svend Brinkmann. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 301

²⁰ Ruthellen Josselson. *Interviewing for qualitative inquiry: a relational approach*. Guilford Press. New York 2013. 1

²¹ Anne Ryen. *Kvalitativ intervju: från vetenskapsteori till fältstudier*. 1. uppl. Liber ekonomi. Malmö 2004. 11

²² Anne Ryen. *Kvalitativ intervju*. 30

Kvale hävdar att begreppet objektivitet kan innehålla flera centrala betydelser. Eftersom Kvale menar att objektivitet är en mångtydig term, bör det således diskuteras vad begreppets olika betydelser kommer att betyda. Kvale diskuterar det han kallar för *reflexiv objektivitet*, vilket innebär att forskaren medvetet reflekterar över sitt subjektiva bidrag till produktionen av kunskap och att objektivitet i den mening, betyder att forskaren strävar efter att vara objektiv i förhållande till subjektiviteten.²³ Detta innebär att jag som forskare i denna uppsats kommer vara medveten om den personliga subjektivitet och vidare undersöka på vilket sätt den subjektiviteten kommer att, dels begränsa forskningsresultaten, men även vara en bidragande faktor. Ryen hävdar bestämt att forskare ska undvika *partisk subjektivitet*, vilket innebär att intervjuarens åsikter genomsyrar intervjutillfället vilket kan leda till svar som inte är autentiska. Ryen menar dock att den subjektivitet som innebär att forskaren presenterar flera perspektiv av resultatet på en och samma studie istället bör uppmuntras eftersom det kan komma att framkalla fler tolkningsmöjligheter och forskningsresultat.²⁴ Detta är min förhoppning med denna studie, att svaren ska vara autentiska och att forskningsresultaten kan innehålla flera perspektiv.

Ryen, med stöd av flera forskare, menar att intervjuaren ska undvika ledande frågor och i största möjliga grad vara neutral och således inte uttrycka personliga åsikter. Josselson menar också att formulering av frågor kan vinkla undersökningspersonens svar åt en önskad riktning, vilket i möjlig mån bör undvikas.²⁵ Jag kommer därför använda mig av det som Kvale beskriver som en halvstrukturerad forskningsintervju, vilket definieras som en intervju med målet att erhålla beskrivningar av undersökningspersonernas erfarenhet se av undersökningsområdet, i detta fall hundens medverkan under konfirmationsundervisning. Kvale menar att en halvstrukturerad intervju, varken är ett öppet samtal eller ett slutet frågeformulär.²⁶ Intervjufrågorna har medvetet formulerats på ett öppet sätt, då jag önskar inspirera reflektion hos intervjupersonerna samt undvika en medveten styrning hos dem, vilket kan vara en konsekvens av slutna frågor.

---

²³ Steinar Kvale och Svend Brinkmann. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 260

²⁴ Anne Ryen. *Kvalitativ intervju*. 94

²⁵ Ruthellen Josselson. *Interviewing for qualitative inquiry*. 2

²⁶ Steinar Kvale och Svend Brinkmann. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 43

INTERVJUA ETISKT

Kvale menar att forskningsintervjuer är en spänning mellan en vetenskaplig undersökning och ett etiskt ansvar. Kvale hävdar, vilket jag onekligen instämmer i, att forskare bör vara medveten om det etiska ansvar som denne besitter när hen genomför sin studie.²⁷ Det finns fyra etiska riktlinjer som Kvale rekommenderar att forskare bör reflektera kring och vidare försöker att eftersträva vid en kvalitativ intervjustudie, vilket jag i denna uppsats syftar till att eftersträva. Kvale talar om de fyra etiska riktlinjer som (1) forskarens roll, (2) konsekvenser, (3) informerat samtycke och (4) konfidentialitet.²⁸

Intervjun som sker mellan forskaren och undersökningsspersonen är inte ett samtal mellan två likställda parter menar Kvale. Forskarens roll innebär nämligen att denne besitter en maktposition som denne bör vara medveten om eftersom forskaren både definierar och kontrollerar situationen.²⁹ Samspelet mellan forskarens professionella distans och en personlig vänskap kan innehålla en viss spänning som bör begrundas. Jag som forskare och intervjuare bör bedöma konsekvenserna av det som Kvale beskriver som ”den skada som deltagarna kan lida och efter de vetenskapliga fördelar som deras deltagande i studien ger.”³⁰ Jag bedömer att undersökningsspersonerna i denna studie, eller den grupp som de representerar, inte kommer ta skada av presentationen av undersökningen.

Ryen talar också om forskarens roll som intervjuare och gör en feministisk analys av situationen och grundar sitt argument baserat på forskaren Ann Oakley. Ryen skriver att traditionell intervjukonst uppfattas som ett maskulint paradigm, eftersom den utförs inom en maskulin kultur och lägger stor vikt vid det som normativt uppfattas som maskulina värden och utesluter det som kulturellt anses vara feminina värden, exempelvis sensitivitet och känsla. Ryen menar att intimitet mellan intervjuare och intervjupersonen skapar ömsesidighet vilket resulterar i att den metodologiska konsekvensen i förhållandet mellan forskare och intervjuperson blir tätare.

---

²⁷ Steinar Kvale och Svend Brinkmann. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 190

²⁸ Steinar Kvale och Svend Brinkmann. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 84

²⁹ Steinar Kvale och Svend Brinkmann. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 19, 90-91

³⁰ Steinar Kvale och Svend Brinkmann. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 89-90

Denna täthet resulterar vidare i att statuskillnader och det hierarkiska förhållandet minimeras, vilket kan bidra till att intervjupersonen känner tillit till forskaren och både vågar och vill, dela med sig av dennes erfarenheter.³¹ Detta kommer jag som intervjuare att begrunda inför intervjutillfället och hävdar, baserat på Ryens forskning, att jag inte ska förhålla mig för distanserat till intervjupersonerna. Jag ska snarare försöka vara någorlunda personlig och jordnära eftersom det kan vara att föredra i förhoppning om att få autentiska svar.

När Kvale diskuterar konsekvenser hävdar han att forskaren bör begrunda om det finns några påtagliga risker med deltagandet i studien. Jag har vidare informerat undersökningspersonerna om det allmänna syftet med studien och vilka risker och fördelar som kan vara förenande med deltagandet i forskningsprojektet som presenteras i Kvales bok.³² Kvale menar nämligen också att informerat samtycke innebär att undersökningspersonerna frivilligt deltar i studien och även har rätten att dra sig ut när som helst under studiens gång om de så önskar. Eftersom flertalet av undersökningspersonerna är minderåriga har vårdnadshavare informerats om studiens syfte och vidare gett samtycke.³³

Den fjärde etiska riktlinjen som Kvale diskuterar är konfidentialitet, där jag som forskare ska skydda undersökningspersonerna i största möjliga mån. Detta innebär att information som potentiellt kan kännas igen av andra inte kommer att lämnas ut. Eftersom det bara finns en konfirmationsgrupp i Sverige som arbetar med hunden i dess konfirmationsundervisning beslutar jag att församlingens namn inte kommer undanhållas i uppsatsen, då namnet enkelt kan sökas fram. Därmed är det extra viktigt att konfirmanderna eller medarbetarna inte går att identifiera och kommer därför tilldelas fiktiva namn som är hämtade från bibliska karaktärer.

---

³¹ Anne Ryen. *Kvalitativ intervju*. 99-100

³² Steinar Kvale och Svend Brinkmann. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 87 ; Se bilaga I

³³ Se bilaga II

TEORI

I följande kapitel presenteras det teoretiska ramverket, vilket är det redskap som kommer användas i uppsatsens analysdel. För att kunna svara på frågeställningen ”hur formulerar Svenska kyrkan syftet med konfirmationsundervisningen?” kommer jag att analysera litteratur som berör Svenska kyrkans konfirmationsundervisning som vidare diskuterar vad konfirmationens syfte är och vidare vad syftet innebär. Syftet med konfirmationen blir således en betydande teoretisk undersökning som vidare kommer användas för att genomföra en analys av konfirmandernas och medarbetarnas erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen. I det teoretiska ramverket kommer även forskning som undersöker den känslomässiga relationen mellan hundar och dess ägare med relationen mellan föräldrar och deras barn presenteras. Forskning som undersöker relationen mellan hundar och människor är betydande för förståelsen av hur relationen kan komma att påverka konfirmanderna och medarbetarna, vilket vidare är kompletterande till svaren som jag får genom intervjuerna. Jag kommer att använda mig av det teoretiska ramverket när jag analyserar konfirmandernas och medarbetarnas intervju svar för att kunna få en djupare förståelse för hur konfirmanderna och medarbetarna upplever hundens medverkan i konfirmationen.

KONFIRMATIONENS SYFTE

För att jag ska kunna undersöka om hundens medverkan kan vara kompletterande till Svenska kyrkan formulering angående konfirmationens syfte, har jag valt att presentera dokumentet *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* samt de stadgar som sammanställts av Svenska kyrkans högsta beslutande organ, Kyrkomötet. Dokumentet *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* har framtagits av en arbetsgrupp inom Svenska kyrkan som redogör de riktlinjer och rambestämmelser som Svenska kyrkan har tagit fram för att dess verksamhet ska kunna hålla en god kvalitet. Dokumentet ritar sig till alla som har någon form av ansvar i konfirmandarbetet, alla från anställda till förtroendevalda, inom Svenska kyrkan, och syftar till att vara ett redskap för stiftens tillsyn och främjande av konfirmandarbetet.

Dokumentet delas in i fyra kapitel och inleds med ett förord som är författat av dåvarande ärkebiskop Anders Wejryd. Wejryd inleder i förordet med att berätta att ”mötet med barn och ungdomar är en av de viktigaste och mest angelägna uppgifter som kyrkan har.”³⁴ Wejryd menar även att konfirmationsseden är inte längre lika självklar för dagens 14-åringar, som den tidigare varit, och uttrycker därför att varje enskild församling behöver finna egna former som fungerar för barn och unga. Konfirmationens former ska ge konfirmanderna en möjlighet att utvecklas i sin redan befintliga tro eller skapa en ny relation till kyrkan och Gud. Wejryd avslutar förordet med att beskriva att konfirmandarbetet ger Svenska kyrkan en unik möjlighet att:

möta ungdomar i ett brytningsskede i deras liv. Kyrkan vill vara ett stöd för unga människor och hjälpa dem att bearbeta angelägna frågor i ljuset av kristen tro. Uppgiften är betydelsefull och hur den utförs bidrar på olika sätt till att forma både Svenska kyrkan och samhällets framtid.³⁵

Wejryd betonar något som är väsentligt för undersökningen, nämligen att kyrkans önskan är att möta ungdomar som befinner sig i ett brytningsskede. De konfirmander som söker sig till hundgruppen har på ett eller annat sätt ett intresse för hundar och Svedala församling har utformat hundgruppen som en plats där dels kyrkan får möta dessa ungdomar, men även ett sammanhang där dessa ungdomar får möjlighet att möta andra ungdomar med liknande intresse. Författarna till dokumentet preciserar att ”Svenska kyrkans konfirmandarbete ska sättas in i sitt sammanhang, nämligen församlingens ansvar att erbjuda dopundervisning för olika åldrar.”³⁶ Svedala församling erbjuder dopundervisning, inte bara för ”olika åldrar” utan de har även hänseende till konfirmandernas intressen. Författarna till dokumentet motiverar kyrkans uppdrag med konfirmationsundervisning med att hänvisa till dopbefallningen som återfinns i Matt 28:18-28.

---

³⁴ Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 7

³⁵ Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 8

³⁶ Arbetsgrupp under ledning av Lena Olsson Fogelberg. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. Verbum Förlag AB. Stockholm 2008. 7

Författarna skriver att varje generation i den kristna kyrkan har ett ansvar att förkunna det evangelium som de själva har fått mottaga. Uppgiften att förkunna evangelium ska vidare ta hänsyn till alla människors skiftande förutsättningar och livssituationer, därför är det således av stor vikt att utveckla pedagogik som fungerar för olika åldersstadier, menar författarna.³⁷ Enligt Kyrkoordningen för Svenska kyrkan ska konfirmation innehålla ”dopundervisning, deltagande i församlingens gudstjänstliv samt en konfirmationsgudstjänst med redovisning, trosbekännelse, bön med handpåläggning och sändning.”³⁸ Det innebär att varje enskild församling har en relativt stor frihet när det kommer till hur själva konfirmationsundervisningen kan utformas, men även vad den bör innehålla eftersom det inte specificeras uttryckligen.

Konfirmation, menar författarna till *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*, bekräftar och levandegör den nåd och kallelse som återfinns i dopet. Svenska kyrkan menar således att konfirmation i vår samtid innebär en aktualisering av dopet genom en förböns- och välsignelsehandling där konfirmanden vidare får en förnyad sändning av att vara ”Guds medarbetare i världen.”³⁹ Konfirmanden får genom dopet ett erbjudande om att tolka sitt eget liv i ljuset av Jesu liv, död och uppståndelse. I konfirmationsgudstjänsten bekräftas sedan dopets löften om Guds nåd och närvaro. Konfirmationsundervisningen tas sedan i uttryck på en mängd olika sätt beroende på vilken åldersgrupp och vilka livssituationer varje konfirmationsgrupp befinner sig i.

Kyrkoordningen definierar konfirmation som en aktualisering av dopet där konfirmanderna får möjlighet att dela med sig av sina personliga erfarenheter och även uttrycka vad de lärt sig om kyrkans tro.⁴⁰ Enligt dokumentet *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*, är det arbete som utförs i konfirmationen en del av kyrkans uppdrag att döpa och lära, därför ska konfirmationsarbetet utgöra en betydande del av det livslånga lärandet i församlingen.⁴¹

---

³⁷ Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 9

³⁸ Kyrkomötet. *Kyrkoordningen för Svenska kyrkan*. Svenska kyrkan. Uppsala 2018. Kap. 22 §1

³⁹ Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 11

⁴⁰ Kyrkomötet. *Kyrkoordningen för Svenska kyrkan*. Kap. 22 Inledning

⁴¹ Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 10

Författarna till dokumentet uttrycker att varje enskild församling ska formulera en målsättning för deras arbete och att de ”generella målen för konfirmandarbetet är att påvisa Svenska kyrkans tro och liv genom att erbjuda konfirmanderna” följande:

Kunskap om och erfarenhet av att kristen tro och kyrkans liv handlar om de livsfrågor vi människor bär på; möjlighet att utifrån egna livsfrågor utforska och pröva kristen tro; förtrogenhet med gudstjänst och andakt; redskap att forma en trygg identitet och utvecklas andligt och känslomässigt; livsglädje och framtidshopp; en erfarenhet av gemenskap i konfirmandarbete och i församlingen; möjlighet att gestalta kyrkans budskap och närvaro i samhället och i världen; redskap att relatera kristen tro till andra livsåskådningar samt att visa respekt mot människor med annan övertygelse.⁴²

Målsättningen innebär att konfirmanden ska erbjudas en relation till kyrkan och den kristna tron utifrån ovannämnda punkter. Relationer kommer att bli ett väsentligt begrepp i uppsatsen då det kommer att belysa hundens kompletterande uppgift i konfirmationsarbetet. Konfirmanderna ska få en möjlighet till att fördjupa den kristna tron utifrån sitt egna perspektiv och sina egna livsfrågor. Konfirmanderna ska även erbjudas en möjlighet till att få uppleva ”livsglädje och framtidshopp” under deras konfirmation menar författarna till dokumentet. Detta kan tas i uttryck på en mängd olika sätt och varje enskild församling får själva arbeta fram en form som kan erbjuda konfirmanderna detta. I dokumentet står det nämligen att ”församlingen är fri att utforma sitt konfirmandarbete inom de ramar som ges i dessa riktlinjer.”⁴³ Konfirmandarbetet ska även skapa goda förutsättningar för lärande, gemenskap och gudstjänst. Konfirmationsgruppens gemenskap och hundens påverkan i gruppdynamiken är något jag särskilt önskar undersöka för att se om hundens medverkan är en bidragande faktor till det relationsbyggande arbetet.

---

⁴² Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 17

⁴³ Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 18

Under konfirmationstiden är det konfirmandens liv, erfarenhet och livssituation som ska vara den primära pedagogiska utgångspunkten. Varje konfirmand ska i största möjliga mån få uppleva att det är dess egna livsfrågor som diskuteras i undervisningen och ska följaktligen inte vara frågor som inte går att relatera till. Kyrkans tradition ska således möta konfirmandens liv och konfirmandens livsberättelse ska tolkas inom ramen för kyrkans berättelse. Dokumentets författare beskriver något som kallas för *kvalitetssäkring* och menar att konfirmandarbetet ska upplevas som meningsfullt för konfirmanderna för att uppnå hög kvalitet.⁴⁴

Prästen och teologie doktorn Jonas Eek har diskuterat konfirmationens syfte i boken *Stanna i vattnet: kateketikens syfte och sammanhang*. Litteraturen är skriven för Svenska kyrkan och riktar sig till både medarbetare och förtroendevalda som arbetar med konfirmationen. Jag kommer i uppsatsen att använda mig av Eeks formuleringar gällande konfirmationens syfte när jag undersöker på vilket sätt kan hundens medverkan i konfirmationen kan bidra till att syftet med konfirmationen uppnås. Jag valde att undersöka Eeks bok eftersom han i boken kommer att diskutera relationens betydelse i konfirmandarbetet vilket vidare kommer vara något primärt i denna uppsats. Eek har arbetat med frågor som berör Svenska kyrkans kateketiska utmaningar och inleder boken med att citera Tertullianus som formulerade: ”vi som följer Fisken, vår Jesus Kristus, är små fiskar, vi föds i vatten och vår enda trygghet är att stanna i vattnet.”⁴⁵ Eek menar att Tertullianus ord, om att stanna i vattnet, utgör en av historiens allra tidigaste dopbeskrivningar och att konfirmandarbetet, som är en livstydning på dopets grund, syftar till att praktisera Tertullianus ord, att ”hjälpa människor att stanna i vattnet”. Konfirmationens uppdrag är således att skapa förutsättningar för att frambringa eller fördjupa en relation med Gud och även med kyrkan.

Eek menar alltså att konfirmationen syftar till att hjälpa människor att finna verktyg till att skapa eller fördjupa en relation med Gud. Eek skriver att, frågan om vad människor minns från deras konfirmandstid, oftast kan sammanfattas med ordet *relation*. Eek menar att flertalet före detta konfirmander minns främst de relationer som etablerades under konfirmationstiden.

---

⁴⁴ Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 19

⁴⁵ Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 15

Eek poängterar dock att detta inte innebär att den teologi som berör konfirmandarbetet är oviktig, tvärtom att dopet och kristen tro handlar om relationer, ”relationen till sig själv, till medmänniskan, till skapelsen och till Gud” och därför bärs konfirmationstiden också upp av relationer.⁴⁶ Eek diskuterar relationen mellan konfirmationens syfte och sammanhang och menar att de båda är nära sammanfogat. Eek hävdar att sammanhanget har en stor betydelse för att ett givande syfte ska kunna formuleras. Genom att undersöka vad sammanhanget, konfirmationstiden, har för betydelse för konfirmanderna, kan kyrkan också utarbeta ett tydligt syfte.⁴⁷ Eftersom Eek tydligt redogör att flertalet människor menar att de primärt minns relationer från deras konfirmandtid är relationsuppbyggnad oerhört betydelsefullt gällande konfirmandarbetet. Eek menar också att konfirmationsteologins innebörd är föränderlig och att syftet kan innehålla allt från vad konfirmanderna förväntas lära sig, till att varje konfirmand ska känna sig sedd och bli tagen på allvar samt att syftet också kan vara att konfirmanden ska få en erfarenhet av kyrkans tro.⁴⁸

Eek hävdar i slutet av boken det finns tre utgångspunkter att förhålla sig till som ansvarig för konfirmandundervisningen i Svenska kyrkan. (1) Det är relation som konfirmandarbetet ytterst handlar om, (2) det är på kyrkan det hänger och (3) det är nu det gäller. Eek menar att Svenska kyrkan måste utveckla sin religionspedagogik bland samtliga medarbetare för att vidare kunna lyfta fram ”gemenskap istället för ensamhet, nåd snarare än prestation.”⁴⁹ Eeks uttalande är applicerbart i uppsatsen anser jag då kommer undersöka om hundens medverkan i konfirmationen påverkar konfirmandgruppens gemenskap. Eek menar att Svenska kyrkan bör försöka utveckla en kateketik som hjälper människor till att bli medvetna dopvittnen, där varje enskild konfirmand får bära med sig det som Eek kallar för ”bekräftelsens evangelium” där konfirmanderna får erfarenhet om hur det är att vara ”tillhörig, tillräcklig och tillfreds.”⁵⁰ Eek betonar gemenskapens och relationens betydelse för konfirmandarbetet och hävdar bestämt att ”det är relation som konfirmandarbetet ytterst handlar om.”

---

⁴⁶ Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 16

⁴⁷ Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 20

⁴⁸ Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 84

⁴⁹ Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 170

⁵⁰ Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 170

Niklas Grahn skriver i boken *Vägar framåt i svenska kyrkans konfirmandarbete* att kyrkan ska erbjuda en möjlighet för konfirmanden att få reflektera över sina egna livsfrågor i samband med kyrkans tro och liv. Kyrkan ska således försöka påvisa att evangeliet kan komma att handla om ungdomarnas egna livsfrågor och Grahn menar att det är först då som konfirmandarbetet kommer att vidareutvecklas.⁵¹ För att konfirmanden ska känna sig bekväm nog att kunna dela med sig av sina existentiella frågor måste konfirmandgruppen vara en trygg plats. När relationer skapas och fördjupas etableras en gemenskap i konfirmationsgruppen som förhoppningsvis resulterar i att varje konfirmand upplever en trygghet och blir således frimodiga nog att våga dela med sig av sina existentiella frågor med varandra.

Svenska kyrkan har tillsammans med Katarina Graffman genomfört en undersökning som heter *Unga tankar 2016, en rapport om vad fjortonåringar funderar på* som undersöker vad fjortonåringar funderar över.⁵² Undersökningen är ett komplement till uppsatsens teorikapitel gällande konfirmationens syfte då jag önskar fastställa vilka komponenter som är betydande för att konfirmationen ska upplevas som meningsfull för konfirmanderna. Undersökningen utfördes genom 20 intervjuer av ungdomar i åldern 13–14 samt en kompletterande enkätundersökning. Resultatet av undersökningen påvisar att flertalet fjortonåringar funderar över ”framtid, status, vänskap och tillit.”⁵³ Undersökningen påvisar även att i den ”tidiga tonåren betyder kompisar mer än någonsin” och att relationer och tillit är något som flertalet ungdomar funderar över. Studien visar att vänskap och tillit till sin omgivning inte är helt självklara för ungdomarna och bland de fem mest vanliga förekommande frågorna är finns frågan om ”vem är egentligen en riktig vän?” och ”vem kan jag lita på?” Dessa frågor är således något som fjortonåringar funderar över och i viss mån ”håller ungdomarna vakna om nätterna” och kan känna sig bekymrade över.⁵⁴ Undersökningen påvisar således att relationer är något som konfirmander kan komma att bekymra sig över, därför hävdar jag att relationer är något som ska vara aktuellt i konfirmandarbetet.

---

⁵¹ Niklas Grahn, Jonas Eek och Per Pettersson. *Vägar framåt i Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 14–15

⁵² Svenska kyrkan och Katarina Graffman. *Unga tankar 2016, en rapport om vad fjortonåringar funderar på*. Svenska kyrkan. Uppsala 2016. 3

⁵³ Svenska kyrkan och Katarina Graffman. *Unga tankar 2016*, 4

⁵⁴ Svenska kyrkan och Katarina Graffman. *Unga tankar 2016*, 5

HUNDENS BETYDELSE

Nedan kommer presenteras ett antal forskare som har undersökt den känslomässiga betydelsen som hunden har för dess ägare. Forskningen har även undersökt vilken påverkan hundens närvaro kan inbringa när den arbetar inom vårdinstanser och vilken utveckling personer med funktionsvariationer kan erfara med hundens arbete. Jag kommer presentera forskningen i förhoppning att inbringa förståelse för vilken känslomässig betydelse som hunden kan komma att ha för människor, för att vidare kunna undersöka om relationen mellan hund och människa kan komma att vara betydande för relationer människor sinsemellan. Per Jensen redogör i boken *Hundens språk och tankar* att hunden har en större social roll i samhället än vad den någonsin haft tidigare. Jensen menar att hunden nästintill är en artfrände till människan då inga andra djur lever i så nära relation till människan som hunden gör.⁵⁵ Flertalet studier påvisar att hunden har en positiv betydelse för människans hälsa och välbefinnande och terapihundsekipage blir ett allt vanligare fenomen. Hunden har även en särskild plats i många människors liv och kan i flertalet familjer uppfattas som en fullvärdig familjemedlem.

Världens första hundpsykolog och psykolog, Anders Hallgren, har i sin undersökningsrapport *En jycke betyder så mycke! En studie om känslomässig bindning mellan hundägare och hundar* undersökt djurägarens känslor för deras husdjur.⁵⁶ Hallgren jämför hundägarens känslor för deras hundar med föräldrarnas känslor för deras barn. Hallgren undersöker vilka eventuella skillnader och likheter det finns mellan de båda ”föräldraskapen.” Undersökningen genomfördes genom en enkätstudie där djurägare respektive föräldrar fick besvara hur var och en tror sig agera när deras hundar respektive barn råkar illa ut. Undersökningspersonerna fick även betygsätta hur de upplever ett eventuellt kritiskt händelseförlopp och vidare hur de tror sig förväntas reagera.

---

⁵⁵ Per Jensen. *Hundens språk och tankar*. Natur & kultur. Stockholm 2011. 169

⁵⁶ Anders Hallgren. *En jycke betyder så mycke! – En studie om känslomässig bindning mellan hundägare och hundar*. Sveriges lantbruksuniversitet. Köping 1986 ;
Anders Hallgren. *Anders Hallgren – psykolog och hundpsykolog*. 2018
<http://www.andershallgren.se/om/> (hämtad 2018.03.27)

Hallgrens undersökning resulterade i att skillnaden, då det gäller en hundägares känslor för dess hund, jämfört med föräldrars känslor för sina barn, inte är särskilt omfattande.⁵⁷ Enligt rapporten är undersökningspersonernas känslor likartade oberoende åt vilken riktning känslorna riktas. Objektet för var känslorna riktades, alltså hunden eller barnet, var lika betydande för djurägaren respektive föräldrarna. Hallgren menar således att hundägarens känsloliv måste respekteras, eftersom hundägarens känslor till dess hundar är jämställda med känslorna som föräldrarna riktar åt sina barn. Hallgren menar att människor som mist sin hund inte bör få höra den förminskande frasen ”det var ju bara en hund”, utan medmänniskorna bör försöka visa någon form av förståelse för att människan upplever sorg över en förlorad familjemedlem.⁵⁸ Hallgren har i boken *Hunden i våra hjärtan och i vårt samhälle* sammanställt människors erfarenhet av hunden och hävdar baserat på sammanställningen följande:

hunden ger vänskap och omsorg och kräver omtanke, uppmärksamhet och ansträngning. Det är någon vi kan röra vid och kela med, någon man kan betrakta och förundra sig över. Hunden ger trygghet, är någon att skratta åt och fungerar som en länk till andra människor och till naturen.⁵⁹

Hallgren menar att hunden har en psykologisk inverkan på människor och att en hund kan visa sig vara botemedlet mot bland annat ensamhet, otrygghet, dåligt självförtroende, bristande egenkontroll och en bristande social kontakt med andra människor. Dessa ”botemedel” kan komma att vara betydande för konfirmander i deras konfirmationsundervisning och min förhoppning är att undersöka om deras erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen kan vara dessa komponenter. Hallgren menar att hunden fungerar som en kontaktlänk mellan människor, det vill säga att hunden på flertalet sätt öppnar upp för mellanmänniskliga samtal och hjälper på så sätt att bygga relationer. Hunden hjälper även människan att ta fram eventuella undertryckta behov argumenterar Hallgren.

---

⁵⁷ Anders Hallgren. *En jycke betyder så mycke!* 15

⁵⁸ Anders Hallgren. *En jycke betyder så mycke!* 17

⁵⁹ Anders Hallgren. *Hunden i våra hjärtan och i vårt samhälle*. Anders Hallgren och Jycke-Tryck AB. Vagnhärad 1992. 11

Ett exempel är att det är socialt accepterat att vara fysisk med en hund, klappa, kela och gosa vilket vidare resulterar i hälsofrämjande effekter, så som frigörelse av hormonet oxytocin.⁶⁰ Hunden stimulerar även till fysisk aktivitet då den kräver motion i form av långa promenader. Hallgren skriver även att hunden ”visar sina känslor direkt och äkta. Den lägger inte band på sin glädje då den blir glad och heller inte på sin sorg då den är ledsen.”⁶¹ Denna transparens kan resultera i att människan upplever en genuinitet som vidare är svår att uppleva på andra håll.

Linda Handlin undersöker i doktorsavhandlingen *Human-human and human-animal interaction* hormonella och fysiologiska förändringar hos nyblivna mödrar som ammar sina barn i förhållande till kortvariga möten mellan hundar och dess ägare. Handlin har undersökt 66 nyblivna mammor samt 10 kvinnliga hundägare och, precis som Hallgren, menar hon att effekterna av interaktion människor emellan och mellan människor och djur, uppvisar väldigt stora likheter.⁶² Interaktionerna mellan mödrar och deras barn, och mellan hundägarna och deras hundar, framkallar frisättning av oxytocin. Handlins forskningsresultat visar således att föräldrarnas och hundägarnas relation med deras barn respektive hundar, inte har några känslomässiga distinktioner. De hormonella och fysiologiska konsekvenserna av interaktion med hundar respektive barn är likartade hos människan och därför bör hundägarens känslor valideras och bekräftas.

Therese Rehn har i sin avhandling *The Role of the Emotional Relationship with Human on Dog Welfare* också undersökt det känslomässiga bandet mellan hund och människa. Rehn menar att hundar har en stor inverkan på människan, men för att kunna förstå det känslomässiga bandet bör människan vara medveten om att människan kan påverka hundens välfärd.⁶³ Rehn har primärt i sin undersökning sökt förstå varför det uppstår konflikter i hund-ägare-förhållanden.

---

⁶⁰ Oxytocin är ett hormon som resulterar i lugn, sänkt blodtryck, fysisk avslappning m.m. För vidare information se Kerstin Uvnäs-Moberg och Maria Persson. ”Oxytocin – biokemisk läng för mänskliga relationer” *Läkartidningen* nr. 35, 2004 Volym 101.

⁶¹ Anders Hallgren. *Hunden i våra hjärtan och i vårt samhälle*. 28-29

⁶² Linda Handlin. *Human-human and human-animal interaction: some common physiological and psychological effects*. Sveriges lantbruksuniversitet. Skara 2010. 73

⁶³ Therese Rehn. *The role of the emotional relationship with humans on dog welfare*. Sveriges lantbruksuniversitet. Uppsala 2011. 39

Ryen menar att ökad kunskap och förståelse för relationen möjligen kan resultera i att det går att förhindra dessa konflikter. Rehn har försökt utvärdera relationen mellan hunden och dess ägare genom att använda sig av testet Ainsworth's Strange Situation Procedure (ASSP) som vanligtvis används för att undersöka bandet mellan barn som är ett till två år gamla och deras föräldrar. ASSP är en standardiserad procedur där föräldern separeras från sitt barn för att vidare kunna undersöka anknytningen mellan de båda. Studien undersöker om barnet uppvisar separationsångest och hur barnet reagerar på återföreningen. Rehn menar att bandet mellan hunden och ägaren kan liknas med bandet mellan ett barn och dess förälder, dock kritiserar Rehn metoden och menar att genom att analysera återseendet efter en separation mellan hunden och ägaren är en bättre metod för att utvärdera bandet mellan hund och ägare.⁶⁴

Stina Wahls studie *Hundassisterad terapi för unga med flerfunktionsnedsättningar* undersöker hundassisterad terapi och på vilket sätt den hundassisterade terapin kan vara till glädje för barn och ungdomar med flerfunktionsnedsättningar. I undersökningen skildras det åtta fallstudier där betydelsen och effekterna av hundassisterad terapi tillsammans med deltagarna analyserats. Stina Wahl presenterar flertalet studier som vidare påvisar att interaktion med djur resulterar i ökad produktion av oxytocin.⁶⁵ Wahl menar att relationen mellan människa och djur resulterar i hälsobringande effekter då det kan utvecklas livslånga band mellan människa och sällskapsdjur samt att relationer mellan människor förstärks med ett husdjur som gemensam nämnare.⁶⁶ Wahl presenterar även forskning som påvisar att husdjur påverkar människors sätt att interagera med andra människor på ett positivt sätt, då husdjursägare tycks uppvisa en djupare social kontakt med andra människor. I studien som Wahl genomför uppstår ett antal ”oväntade effekter” som påvisas hos deltagarna som Wahl delar in i fem huvudkategorier; (1) motivation, (2) socialt samspel och kommunikation, (3) kropp och rörelse, (4) självkänsla och (5) välbefinnande.⁶⁷

---

⁶⁴ Therese Rehn. *The role of the emotional relationship with humans on dog welfare*. 41

⁶⁵ Stina Wahl. *Hundassisterad terapi för unga med flerfunktionsnedsättningar: metoder och effekter*. Atremi. Mjölby 2016. 24

⁶⁶ Stina Wahl. *Hundassisterad terapi för unga med flerfunktionsnedsättningar*. 23

⁶⁷ Stina Wahl. *Hundassisterad terapi för unga med flerfunktionsnedsättningar*. 161

Den hundassisterade terapin hade ett fokus på rörelse och träning av deltagarnas grov- och finmotorik, men studien påvisar att ”det viktigaste för samtliga deltagare är samvaron med terapihunden och att den hundassisterade terapin har utgjort en meningsfull aktivitet.” Wahl menar att hunden bidrar till ökad motivation hos undersökningsspersonerna då deltagarna upplever att de kommer till behandlingen för att umgås med en hund och inte för att träna. Denna motivation resulterar i att deltagarna är mer aktiva under deras behandling än tidigare.⁶⁸ Avslutningsvis konstaterar Wahl att ”terapihunden tycker om deltagarna och diskriminerar inte någon för konstigt utseende eller konstigt beteende.”⁶⁹ Ingemar Norling studie *Människans bästa vän: studier av hundens psykiska, sociala och ekonomiska betydelse* diskuterar det faktum att djur inte är fördömande till karaktären. Norling menar att fördömelse i sig självt är hämmande och att när barn och ungdomar för möta någon som inte är värderande kan det resultera i att barn och ungdomar lättar kan härbärgera tillfälliga påfrestningar.⁷⁰ Norling menar att sällskapsdjur är berikande för flertalet människor då djuren dels ger en känsla av gemenskap och ”hjälper också till att stärka självkänsla såtillvida att det tillfredsställer människans behov av uppskattning och tillgivenhet. Det faktum att djur, eller framförallt hundar, inte är dömande till karaktären kan vara något som upplevs som positivt för konfirmanderna.

Forskningen som presenteras ovan hävdar att hundar är något som upplevs som betydande för flertalet människor och jag önskar undersöka om konfirmandernas och medarbetarnas intervju svar motsvarar det forskningen presenterar, eller om deras erfarenhet är något annat. Hundägares känslor kan till och med komma att jämföras med föräldrars känslor till sina barn, vilket påvisar att en djup känslomässig relation som kan uppstå mellan hundägaren och dess hund. Forskningen ovan påvisar även att hunden kan komma att ha hälsobringande effekter på människan, genom promenader blir människan fysisk, genom den fysiska beröringen frigörs oxytocin och när hunden närvarar underlättar den för mellanmänniskliga samtal, vilket kanske är den viktigaste aspekten i denna studien.

---

⁶⁸ Stina Wahl. *Hundassisterad terapi för unga med flerfunktionsnedsättningar*. 164

⁶⁹ Stina Wahl. *Hundassisterad terapi för unga med flerfunktionsnedsättningar*. 178

⁷⁰ Ingemar Norling. *Människans bästa vän: studier av hundens psykiska, sociala och ekonomiska betydelse*. Svenska kennelklubben. Stockholm 1981. 19

MATERIAL

Det material som ligger till grund för uppsatsen är primärt intervjumaterialet som består av intervjuer av åtta konfirmander och två medarbetare. Syftet är att undersöka deras erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen, i Svedala församling som tillhör Svenska kyrkan. Intervjuerna av konfirmanderna och medarbetarna kommer, som nämns ovan, att transkriberas till skriftspråk för läsbarhetens skull. Det primära materialet kommer sedan att diskuteras med den litteratur som presenteras i uppsatsens teoridel.

URVAL

När en ska genomföra en undersökning är det onekligen viktigt att resonera kring urvalet, alltså de personer som ska delta i undersökningen och i den miljö där intervjuerna äger rum. Urvalet, menar Anne Ryen i *Kvalitativ intervju*, betyder mer än att ”bara bestämma vem som ska delta i projektet”.⁷¹ Forskaren måste välja ut den miljö som är lämplig för det en önskar undersöka, och jag valde att besöka hundgruppen när de befann sig på läger. Anledningen till varför jag valde att besöka dem när de var på ett läger, och inte när dem hade en vanlig konfirmationsträff, beror huvudsakligen på tidsbrist inom uppsatsens ramar. Konfirmandgruppen träffas en gång i månaden och jag önskade genomföra intervjuerna snabbast möjligast, och ett läger låg inplanerat närmast i tiden. Fördelen med att besöka konfirmanderna under deras läger var att jag inte påtagligt störde deras undervisning. Jag valde att intervju varje konfirmand enskilt och inte som grupp då min önskan var, att alla fick lika mycket utrymme att komma till tals.

Precis som Ryen poängterar, önskar kvalitativa intervjuer inte producera statistiskt material och därför finns det inget skäl att genomföra ett slumpmässigt urval.⁷² De personer som utvalts i denna studie är de människor som är representativa för det fenomen jag önskar undersöka. Urvalet är onekligen smalt då konfirmanderna och medarbetarna i hundgruppen är den första konfirmationsgrupp i Sverige, som jag lokaliserat, som arbetar med hundens medverkan i konfirmationen.

---

⁷¹ Anne Ryen. *Kvalitativ intervju*. 71

⁷² Anne Ryen. *Kvalitativ intervju*. 77

PRESENTATION AV FÖRSAMLINGEN

Svedala församling är en del av Svenska kyrkan och finns utanför Malmö och har sammanlagt fyra kyrkor och ett kapell. Församlingen skriver på deras hemsida att de ”arbetar utifrån att alla människor är lika mycket värda oavsett kön, ålder, sexuell läggning, trosuppfattning och hur mycket pengar man har.”⁷³ Församlingen skriver även på hemsidan att ”konfirmation handlar om Gud och om det du tycker är viktigt i livet. Vi vill ge dig en chans att lära dig mer om kristen tro.”⁷⁴

Församlingen har arbetat fram konceptet *hundgruppen* som riktar sig till ungdomar som är hundintresserade och önskar konfirmeras. Konfirmanderna träffas regelbundet en gång i månaden för konfirmationsundervisning och konfirmationsträffarna inleds med ett traditionellt undervisningspass där konfirmanderna och medarbetarna diskuterar om kyrka, tro och Gud. På eftermiddagarna inträffar de så kallade hundpassen och varje konfirmand får under en mindre paus möjlighet till att gå hem och hämta sin respektive hund. De konfirmander som inte har någon egen hund, får låna en hund från medarbetarna eller om någon konfirmand har två hundar. Därefter följer någon form av aktivitet som berör hundarna och det kan vara allt från agilityträning till vardagslydnad.

Hundpassen tas i uttryck på olika sätt, beroende på hundpassets tema. Medarbetarna har som målsättning att hundens alla egenskaper på ett eller annat sätt ska beröras under konfirmationstiden. Detta koncept har växt fram i samtal mellan medarbetare och förhåller sig till församlingens framtagna styrdokument, som kommer att presenteras nedan. I församlingen har det framtagits två styrdokument som beskriver och ger riktlinjer för hur deras konfirmationsverksamhet ska utföras.

---

⁷³ Svenska kyrkan. *Svedala församling – medlemskap*. 2016.10.26
<https://www.svenskakyrkan.se/svedala/medlemskap> (hämtad 2018.04.10)

⁷⁴ Svenska kyrkan. *Svedala församling – Konfirmationen är ett minne för livet*. 2017.05.15
<https://www.svenskakyrkan.se/svedala/konfirmationen-ar-ett-minne-for-livet> (hämtad 2018.04.10)

I *Församlingsinstruktionen* beskriver författarna att Svedala församlings ledord är ”SEDD, HÖRD, BEKRÄFTAD” och dessa ledord är en betydelsefull utgångspunkt för den verksamhet som församlingen bedriver.⁷⁵ Församlingens verksamheter eftersträvar att både skapa och stärka personliga relationer mellan Gud och människa. I *Församlingsinstruktionen* står det att Svedala församling ska bedriva undervisning om evangeliet på ett ”lättfattligt och inspirerande” sätt. Församlingen grundar motivationen till sitt arbetsätt genom att hänvisa till Jesus som ”förklarar i evangelierna på ett språk som den tidens människor förstod. Nu är det vår tur att förstå Jesu budskap och tolka in vad som sades och förklara, tydliggöra och inskräpa vad och vem Jesus är.”⁷⁶

I församlingens verksamhetsplan *Konfirmandpastoral* står det att ansvarig konfirmationsledare själv ansvarar för hur denne vill lägga upp sin konfirmationsundervisning, men med en särskild önskan om samarbete mellan de olika konfirmationsgrupperna.⁷⁷ Författarna till *Konfirmandpastoral* uppmuntrar konfirmationsledarna att diakoni ska ha en särskild roll inom konfirmationsperioden, men med kravet att diakonin ska finnas med i undervisningen minst en gång per grupp. Varje konfirmandarbetslag bestämmer själv den pedagogik och vilken metodik som ska genomföras i respektive konfirmationsgrupp, med kravet att alla ska känna sig välkomna och även att deltagarna ska bli ”sedda, hörda och tagna på allvar.”⁷⁸

---

⁷⁵ Framtagits i samtal mellan kyrkoherde, medarbetare och förtroendevalda. *Församlingsinstruktion*. Svedala församling 2017. 7

⁷⁶ Framtagits i samtal mellan kyrkoherde, medarbetare och förtroendevalda. *Församlingsinstruktion*. 8

⁷⁷ Verksamhetsplan för konfirmationsundervisning *Konfirmandpastoral*. Svedala församling 2012. 1

⁷⁸ Verksamhetsplan för konfirmationsundervisning *Konfirmandpastoral*. 2

PRESENTATION AV INTERVJUERNA

Nedan presenteras de intervjuer som genomfördes i Svedala församlings konfirmationsgrupp, hundgruppen. Intervjuerna är uppsatsens primära material som vidare kommer att analyseras med den litteratur som presenteras i uppsatsens teorikapitel. Eftersom jag önskar undersöka konfirmandernas och medarbetarnas erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen genomför jag en kvalitativ intervjustudie med förhoppning om att varje individ ska kunna förmedla sin erfarenhet vid intervjutillfället. När jag intervjuar vederbörande är det min förhoppning att dels få ta del av hur de uppfattar hundens medverkan i konfirmationen, men också för att söka få en djupare förståelse för hundens betydelse hos varje individ.

Konfirmationsgruppen, hundgruppen, består av sammanlagt tio konfirmander varav åtta gav samtycke till att bli intervjuade, av dessa åtta som intervjuades har samtliga vårdnadshavare gett samtycke för de som var minderåriga vid intervjutillfället.⁷⁹ Således intervjuades åtta konfirmander och två medarbetare vid intervjutillfället. De båda medarbetarna besitter olika funktioner i konfirmationsgruppen då en tjänstgör som pedagog och den andra medarbetaren tjänstgör som präst. Jag kommer inte specificera vem som besitter vilken funktion då jag inte vill äventyra deras anonymitet. Jag önskar inte heller att den enes svar ska uppfattas som mer betydande än den andras, utifrån deras professioner.

Samtliga undersökningspersoner kommer att tilldelas, som nämnts ovan, fiktiva namn. De fiktiva namnen kommer från bibliska karaktärer, dels för att det är passande i en teologisk uppsats, men även i ett försök att välja någorlunda neutrala namn som inte avslöjar för mycket om undersökningspersonerna. De hundar som omnämns i uppsatsen har också fiktiva namn för att ägaren inte ska identifieras utifrån deras hundar. När intervjuerna genomfördes åkte jag till platsen där de hade lägerverksamhet och jag fick träffa samtliga intervjupersoner i avskildhet där jag kunde genomföra intervjuerna.

---

⁷⁹ Se bilaga II

KONFIRMANDERNAS INTERVJUER

HAGAR

Konfirmanden Hagar berättar inledningsvis att hen dessvärre inte har växt upp tillsammans med hundar men umgås ofta och gärna tillsammans med hunden Sara. Hagar berättar att relationen som hen har till hunden bygger på att de har liknande personligheter och Hagar säger att ”jag har en väldigt bra relation till min mammas kompis hund.” Hagar upplever att hen och hunden Sara ”har ganska lika personligheter” och det är därför de är så goda vänner. Hagar önskade att konfirmeras tillsammans med Sara för att Hagar ville att dem båda fick möjlighet att få dela den upplevelsen, som konfirmationen innebär, tillsammans. Hagar berättar att hen valde att konfirmeras eftersom ”religion har varit en ganska stor del av mitt liv och jag är själv troende.” Hagar menar att det är en gudsrelation som ligger till grund för valet att konfirmeras och vidare att hens relation till Gud både förstärks och utvecklas under konfirmationstiden följande:

Tova: Hur påverkas din upplevelse av hundens medverkan i konfirmationen?

Hagar: Jag tycker att man mår bättre psykiskt, och asså, det hjälper när hjärnan slutar fungera och man kan bara ta det lugnt utan att behöva stressa eller någonting.

Tova: Är det positivt?

Hagar: Ja!

Tova: Hade du konfirmerat dig ifall det inte fanns någon konfirmationsgrupp med inriktning på hundar?

Hagar: Ja, det hade jag nog gjort. Religion är något väldigt starkt för mig.

Hagar berättar vidare att Sara medverkan under konfirmationen upplever hen som något väldigt positivt och att Hagar uppskattar att de båda får dela erfarenheten tillsammans. Hagar anser att hen mår psykiskt bättre av att interagera tillsammans med hundar och att interaktionen i sig resulterar i att Hagar kan ”ta det lugnt, utan att behöva stressa.” Hagar berättar också att hundens medverkan under konfirmationen ”hjälpes församlingen att få fler ungdomar till kyrkan” och säger även att hunden är ett bra komplement till konfirmationsundervisningen. Hagar poängterar att det är på grund av religion och en personlig tro som hen har valt att konfirmeras.

Hagar berättar att hen hade konfirmerats även om det inte fanns en konfirmationsgrupp med inriktning på hundar då det är konfirmationen och religion som är av betydelse. Hagar berättar att konfirmationsundervisningen, som utförs på förmiddagen, är bra sammanfogat med hundpassen som konfirmanderna har på eftermiddagen. Det som Hagar skulle vilja förändra med sin konfirmationsundervisning är att konfirmanderna hade träffats vid fler tillfällen än vad de redan gör.

MIRJAM

Konfirmanden Mirjam berättar att hen dessvärre inte äger en hund men "vill jättegärna ha en" eftersom konfirmanden har en djup längtan efter att en dag få en egen hund att ta hand om. Mirjam berättar med ett leende att hen älskar att "leka med dem och lära dem trix". Mirjam berättar också att hen brukar får låna en hund av någon av de andra konfirmanderna eller medarbetarna, när konfirmandgruppen har sina hundpass, eftersom Mirjam inte har en egen hund att arbeta med. Mirjam uttrycker att det är oerhört tråkigt att hen inte har en egen hund att utvecklas tillsammans med under hundpassen och Mirjam skulle gärna vilja arbeta mer tillsammans med de andra hundarna. Mirjam berättar att hen valde att konfirmeras då hen är nyfiken på konfirmationen som fenomen och ville lära sig mer om vad konfirmation innebär. Mirjam valde att konfirmeras i Svedala församling då hen känner sig trygg bland sina vänner och att det är församlingen som hen är uppvuxen i. Mirjam berättar att hen inte hade velat konfirmeras om hundgruppen inte existerade. Om detta beror på hundarnas medverkan, eller om det beror på sammansättningen av vänner, förtydligar inte Mirjam när jag frågar om hen hade velat konfirmeras om hundgruppen inte fanns:

Tova: Hade du konfirmerat dig ifall hundgruppen inte fanns?

Mirjam: Nej.

Tova: Så du har valt att konfirmera dig bara för denna gruppen?

Mirjam: Ja [nickning].

Tova: Tycker du att det är givande att hunden är med?

Mirjam: [tyst].

Tova: Tycker du det är roligt?

Mirjam: Ja.

Mirjam uttrycker däremot att hen ville konfirmeras på grund av hundgruppen och hade valt att avstå konfirmationen om hundgruppen inte existerade. Mirjam önskar att konfirmationsgruppen ska arbeta mer tillsammans med sina hundar eftersom det är givande med hundpassen som hundgruppen har på eftermiddagarna. Mirjam förtydligar även att upplägget mellan konfirmationsundervisning och hundpass är väl integrerat med varandra.

RUT

Rut inleder intervjun med att skämta om hur hen tycker bättre om hundar än katter, då hundar är mer ”pålitliga än vad katter är.” Rut berättar vidare att hen inte har en egen hund att ta med på konfirmationsträffarna, men att en nära släkting har en hund som konfirmanden brukar gå på promenader med tillsammans med sitt yngre syskon. Rut berättar att hen valde att konfirmeras eftersom hen ville träffa nya vänner att umgås med och att konfirmationen verkade vara ett bra sammanhang. Rut valde hundgruppen framför de andra konfirmationsgrupperna då Rut hade en vän skulle gå i hundgruppen och Rut ville gärna känna någon i gruppen. Ruts önskan var egentligen att gå i Svedalas konfirmationsgrupp som inriktar sig på media, men valde hundgruppen på grund av vännen. Rut berättar att det som hen anser är roligast med att konfirmeras i hundgruppen är att träffa hundar och att hen tycker det är ”sorgligt att det bara är några gånger” som konfirmanderna är med hundarna:

Tova: Hur påverkas din upplevelse av konfirmationstiden av att hunden är med?

Rut: [Tyst]

Tova: Är det positivt? Är det negativt?

Rut: Det är positivt, men det är sorgligt att det bara är några gånger vi är med hundar också.

Tova: Du hade velat ha mer hundar i konfirmationsgruppen?

Rut: Ja! Mer gånger.

Rut menar dock att hen inte skulle vilja ha fler hundträffar, utan är väldigt nöjd med upplägget som det är. Rut upplever att hundar är väldigt trevliga sällskapsdjur och de är pålitliga. Det som är roligast med konfirmationen är att få träffa hundar.

GOMER

Gomers relation till hundar går långt tillbaka och Gomer har läst om hundar ända sen hen ”lärde sig vad hund var för något.” Gomer berättar att hen alltid har haft en djup önskan om att ha en egen hund och menar att ”det har alltid stått högst upp på alla önskelistor.” Gomer berättar att hen äntligen har fått en hund, en blandras som heter Ruchama som Gomer tränar lydnad tillsammans med. Gomer ville konfirmeras då hen menar att konfirmationen är en upplevelse som hen förväntar sig minnas för resten av livet och Gomer berättar att hen absolut inte ville missa den upplevelsen. Konfirmanden uppskattar att hen får lära sig mer om sin egen hund under hundpassen men tycker även att det är betydande att de får diskutera hundens beteende generellt också.

Tova: Var för valde du att konfirmera dig?

Gomer: För att det är en upplevelse som man kommer komma ihåg resten av sitt liv tänker jag och då vill jag inte missa den upplevelsen.

Tova: Okej, vad tycker du är mest roligt med att vara i hundgruppen?

Gomer: Att man får lära sig mer om sin hund som man inte visste, om hundens olika sidor och hur vi ska handskas med dom i olika situationer. Så kanske, om man inte vet hur man ska lära dom hemma, så kan man komma till konfirmationen och så blir man lärd där.

Tova: Okej, hur påverkas din upplevelse av konfirmationstiden med att hunden är med? Är det positivt eller negativt?

Gomer: Jag tycker det är positivt, jag har lärt mig en massa saker som jag tar hem och lär min familj så dom kan föra vidare det och också hjälpa till att lära upp hunden.

Gomer berättar att hen tar med sig sina lärdomar hem efter konfirmationsträffarna så familjen tillsammans får en möjlighet att lära sig hur dem kan hantera vissa situationer som kan uppstå med hunden. Gomer menar dock att hen hellre hade velat gå på den så kallade tisdagsgruppen, men då Gomer sportar på tisdagar lämpade sig hundgruppen bättre. Gomer uttrycker även att det kan bli ”lite kaos” när det är så många hundar på samma ställe men att ”kaoset” hanteras bra av medarbetarna i hundgruppen. Gomer menar att de olika undervisningspassen kompletterar varandra bra och säger att det är bra att konfirmanderna har ett traditionellt undervisningspass på förmiddagen och att hundpasset är på eftermiddagen.

DEBORA

Konfirmanden Debora berättar att hens relation med hundar grundas i att hen har en granne som behövde hjälp med att passa dennes hundar. Debora har därför umgåtts tillsammans både grannens hundar och grannen själv som resultat av att grannen behövde hjälp med hundarna. Debora berättar att hen valde att konfirmeras delvis på grund av inriktningen som hundgruppen har då hen är intresserad av hundar, uppskattar och håller av hundar och det var därför hundgruppen tilltalade konfirmanden. Debora berättar också att kusinen hade konfirmerats innan Debora och att kusinen fick konfirmationstiden att verka spännande. Debora berättar vidare om hens erfarenheter om hundgruppen:

Tova: Varför valde du att konfirmera dig i hundgruppen?

Debora: Det är för inriktningen, jag gillar hundar väldigt mycket.

Tova: Hur upplever du konfirmandtiden?

Debora: Väldigt intressant och rolig. Lärorik.

Tova: Vad är det som du tycker är roligt, med att hunden är med?

Debora: Man får en annan, eh, ett annat mål än att bara gå dit och lära sig om Gud. Man vet att efter man lärt sig, eller läst lite om Jesus och det, så kommer man få träffa hundarna som man gillar.

Tova: Vad är det som du upplever som givande med att ha hunden med i konfirmationssammanhanget?

Debora: Asså, man får ett annat driv för det är en annan varelse man är med. Så man får visar en annan sida av sig själv, eftersom det är annat, det är inga människor man håller på med.

Debora anser att hundens medverkan är positiv då konfirmanden får ett annat syfte än att ”bara gå dit och lära sig om Gud.” Det som Debora menar är tråkigt med hundgruppen är ”när vi sjunger sånger och sitter och gör andakter och sånt.” Hundens medverkan resulterar i att Debora upplever konfirmandtiden som något mer än bara kyrka och Gud. Debora får även få lära sig mer om hundar, som ett komplement till konfirmandundervisningen. Debora berättar vidare att hen blir motiverad när hundarna är med under konfirmationen då Debora får möjligheten att visa en annan sida av sig själv. Det faktum att Debora får ta ansvar för en annan varelse, som inte är en människa, upplever hen som både motiverande och givande.

JUDIT

Judit berättar att det finns en lång tradition i familjen av att konfirmera då alla i syskonskaran hade konfirmerat sig, vilket Judit menar var en betydande faktor när hen tog beslutet att konfirmeras. Judit berättar också att konfirmationen också verkade både rolig och spännande. Judit har inte växt upp tillsammans med hundar men tycker ändå att hundar är ”våldigt intressant.” Judit valde mellan hundgruppen och de andra grupperna som Svedala församling erbjuder. Judit beslutade att välja hundgruppen dels eftersom vännerna valde den gruppen, men också för att den verkade ”roligt, lite annorlunda än de andra grupperna.” Det faktum att vännerna valde hundgruppen var ett gemensamt beslut mellan Judit och hens vänner, men Judit menar också att hen ville lära sig mer om hundar, hur en kan ta hand om dem och sköta dem. Judit berättar vad hen tycker är roligt och tråkigt med hundgruppen:

Tova: Vad är det som är mest roligt?

Judit: Vet faktiskt inte [lång tystnad].

Tova: Är det att sjunga, att snacka om Gud, vara ute med hundarna, vara med vännerna, fika, vad tycker du?

Judit: ja, asså, hundarna är ju roligast, men det [hundpassen] är inte så ofta. Men kanske hundarna då.

Tova: Vad är det som är mest tråkigt, med att konfirmera sig här?

Judit: Jag vet inte riktigt [lång tystnad].

Tova: Om det är något som du skulle vilja förändra, vad skulle det vara?

Judit: [Tystnad] Jag kommer inte på något.

Judit berättar att hundar är det som är roligast i hundgruppen men berättar inte så mycket mer. Vidare säger Judit under intervjun att hundgruppen ”verkade roligt och annorlunda än de andra grupperna” och det är just inriktningen som var den betydande faktorn när Judit och vännerna beslutade sig för att välja hundgruppen. Judit erfarenhet av konfirmationstiden är framförallt väldigt rolig och trevlig. Judit säger dock att det stressigt att få ihop konfirmationsträffarna med de aktiviteter som hen har utanför skolgången och konfirmationen. Judit berättar att hen sportar och att det är därför som det är ”stressigt att få ihop allting.”

DELILA

Delila har sammanlagt fyra hundar i familjen som de tränar tillsammans med. Delila berättar att hundkonfirmationsgruppen är som roligast när konfirmanderna är tillsammans med hundarna. Delila valde att konfirmeras eftersom det är en tradition i familjen och lägger till att det var positivt att hundgruppen inte träffas varje vecka, utan en gång i månaden, och därför var hundgruppen mest lämplig för Delila.

Delila säger att anledningen till att hen valde att gå hundgruppen är dels för att hen ”inte pallade gå varje vecka, och för att dom andra grupperna inte verkade lika roliga.” Det som är mest givande med att hunden medverkar i konfirmationen är det faktum att hundarna är med, men Delila uppskattar att hen får möjligheten att röra på sig efter konfirmationsundervisningen på förmiddagarna. Delila berättar:

Tova: Hur upplever du konfirmationstiden?

Delila: Som väldigt rolig.

Tova: Vad bra, vad är det som är mest roligt?

Delila: När vi är med hundarna.

Jag: Varför det?

Delila: För att det är inte lika roligt att sitta stilla inomhus och bara lyssna på när de [medarbetarna] babblar.

Delila berättar att medarbetarnas ”babbel” inte är lika roligt som när konfirmanderna har hundpassen och menar att hundarna är ett väldigt trevligt sällskap. Delila berättar att hen upplever en stor glädje när konfirmanderna umgås tillsammans med hundarna. Det tråkigaste som Delila poängterar med konfirmationen är när medarbetarna går igenom ”vissa saker”, och syftar på konfirmationsundervisningen på förmiddagarna. Delila tycker att det är positivt när konfirmationsundervisningen avslutas och konfirmanderna inte behöver sitta stilla längre, utan får gå ut och arbeta tillsammans med sina hundar eftersom Delila tycker det är gynnsamt att ”man får röra sig och inte behöver sitta stilla.”

ORPA

Konfirmanden Orpa tycker oerhört mycket om hundar och menar att hundar är väldigt söta till utseendet. Orpa har en hund i familjen som heter Naomi som Orpa brukar ta med till hundpassen. Konfirmationen var givet för Orpa då hen berättar att ”det är intressant att prata om religion och sånt” och menar att det är givande att få lära känna nya människor som också väljer att konfirmeras. Orpa berättar vidare att hen valde hundgruppen framför de andra konfirmationsgrupperna då hen ”tycker jättemycket om hundar” och menar att det är roligt att arbeta med dem. Orpa tycker även det är givande att lära sig mer om hundar samt att få se hundens utveckling när dem arbetar tillsammans med hundarna. Gomer tycker att hundar är ”mysiga och ibland är de inte alls för aggressiva” och att det är givande att få avsluta varje undervisningspass med att gå ut och umgås med andra hundar.

Tova: Varför valde du att konfirmera dig?

Orpa: Jag valde det för att jag tycker att det är intressant att prata om religion och sånt och för att man lär känna fler personer som jag inte riktigt känt innan.

Tova: Varför valde du att konfirmera dig i hundgruppen?

Orpa: För att jag tycker jättemycket om hundar och det är roligt att hålla på med dem och lära dom saker och så.

Orpa berättar att hen tycker att det är intressant att prata om religion och valde att konfirmera sig i hundgruppen eftersom hen tycker om hundar. Orpa menar att både hundarna och vännerna i konfirmationsgruppen är trevliga, vilket resulterar i att Orpa trivs i sin konfirmationsgrupp. Orpa tycker att det är positivt att få arbeta tillsammans med sin hund Naomi och Orpa hade inte velat förändra något med sin konfirmationsundervisning. Orpa menar att det är givande att få avsluta varje konfirmationsträff med att gå ut och umgås med hundarna och att det är oerhört roligt att få uppleva hur hundarna har roligt sinsemellan och att hundarna också får lära känna varandra. Orpa avslutar intervjun med att berätta en sista gång hur roligt hen tycker att hundgruppen är.

MEDARBETARNAS INTERVJUER

RAKEL

Medarbetaren Rakel inleder intervjun med att skojfriskt berätta att hen ”har två katter hemma” när jag frågar vad Rakel har för relation till hundar. Rakel berättar vidare att hen ”tycker såklart om hundar, men jag har aldrig haft hund” och menar således att hens relationen till hundar är ringa. Rakel berättar om när hen fick erbjudandet om att arbeta med hundgruppen och säger att hen tyckte att ”det skulle var kul att prova” att arbeta med konceptet tillsammans med den andra medarbetaren, som är drivkraften bakom projektet. Rakel berättar informativt hur konfirmandträffarna är upplagda och säger att ”oftast så har vi ett par timmar med hundar och ett par timmar utan hundar. Antingen så börjar vi med hundar eller så arbetar vi hundarna på slutet. Vi brukar först ha det vanliga upplägget med den undervisningen som vi vill ha med, eller med de uppgifterna som vi vill arbeta med. Ett rätt så traditionellt konfa-upplägg.” På eftermiddagen utför konfirmandgruppen någon form av hundrelaterad aktivitet.

Rakels erfarenhet av hundgruppen resulterar i att Rakel uppfattar att det finns en faktor som är problematisk med konfirmationsgruppen. Nämligen att hundarna inte kan vara delaktiga under hela dygnet när de har sina konfirmationsträffar och Rakel säger att ”det hade varit roligt om man kan ha hundarna med hela tiden.” Rakel berättar att hundens medverkan inte är ett hinder när konfirmanderna själva har valt att söka sig till en konfirmationsgrupp där hunden står i fokus och säger att ”man kan inte ha med hunden utan att konfirmanderna själva har valt det.” Rakel berättar vidare att hens erfarenhet är att hen ”inte har hittat riktigt vägen när det gäller själva trosfrågorna, men det går säkert” och syftar till förhållandet mellan undervisningspassen och hundpassen. Rakel säger att ”för oss har det varit två olika världar, men jag tror att man kan utveckla det.”

Rakel berättar under intervjun att hens erfarenhet från att ha arbetat med hundgruppen och konfirmanderna påvisar att ungdomarna tar ansvar på ett annat sätt de ungdomar som inte har djur. Rakel säger att det är ett stort ansvar att ta hand om en hund och syftar till att ungdomarna får ta ansvar över någon som inte är en själv, vilket Rakel menar resulterar i att ungdomarna växer och mognar som individer. Under intervjun lyder följande konversation:

Tova: Är det något annat som du vill berätta?

Rakel: Ja, det är det. De här ungdomarna som har hundar, de har ju någon som de bryr sig om, någon att ta hand om. De har ju en annan att ta ansvar för någon som inte är en själv, det har dom lite mer i sig, i och med att dom har ett djur att ta ansvar för. Det behöver inte vara en hund, det kan vara vilket djur som helst. Men det är något som växer i det, att ta ansvar för någon ytterligare så.

Jag: Upplever du att hunden kan vara ett komplement när det handlar om att få prova på kristen tro och att få möta Gud under konfirmationen? Eller blir det två olika världar?

Rakel: För oss har det varit två olika världar men jag tror säkert att man kan utveckla det. För mig är detta första gången jag har det [hundgruppen], det är alltid så att man måste prova någonting och fundera hur kan vi utveckla detta? Hittills tycker jag det bara varit, eller bara, jag tycker inte det är bra. Jag tycker att relation är jätte viktigt, för det är relation ungdomarna sinsemellan, mellan mig och ungdomarna och det är mellan Gud och ungdomar. Jag vill inte förminska det. Men visst, jag har inte hittat riktigt vägen när det gäller själva trosfrågorna, men det går säkert.

Rakel menar att samtliga konfirmander har hunden som ett gemensamt intresse och att det intresset resulterar i att konfirmanderna lättare kan möta varandra. Rakel säger att hundarna är ”något som förbinder de här ungdomarna, det är inte alla som har hund själva, men alla tycker om hundar och är intresserad av hundar.” och säger att trots att konfirmanderna är ”våldigt olika varandra, tycker jag, inom gruppen, så har de ändå något som skapar gemenskap.” Trots att konfirmanderna skiljer sig till sättet och har olika intressen kan hundens medverkan resultera i att konfirmanderna skapar en relation till varandra utifrån grundförutsättningen att de har ett hundintresse. Detta gemensamma intresse resulterar vidare i att gruppen får en djupare gemenskap berättar Rakel.

Rakel berättar även att hen upplever att konfirmationens syfte främst handlar om att bygga och fördjupa relationer och menar att hundar är ett bra hjälpmedel för att bygga relationer mellan konfirmanderna, medarbetarna och kyrkan.

Rakel poängterar att relation onekligen är betydande i deras konfirmationsarbete och säger: ”jag tycker att relation är jätteviktigt, för det är relation ungdomarna sinsemellan, mellan mig och ungdomarna och det är mellan Gud och ungdomar.” Därför blir relation utgångspunkten i konfirmandarbetet men att relationen vidare leder till en gemenskap mellan ungdomarna. Rakel berättar om sin erfarenhet under intervjun:

Jag: På vilket sätt upplever du att det är berikande att använda sig av hundar i konfirmationssammanhanget?

Intervjuperson: Just på grund av att de [hundarna], är något som förbinder de här ungdomarna. Det är inte alla som har hund själva men alla tycker om hundar och är intresserad av hundar.

Jag frågade de båda medarbetarna hur de uppfattade hur hunden kan vara ett hjälpmedel respektive ett hinder i deras uppdrag som pedagog respektive präst.⁸⁰ Rakel berättar att det inte är möjligt att ha med hunden överallt och att det finns allergiker att ta hänsyn till, vilket Rakel menar är viktigt att inte glömma bort, men att det inte är ett specifikt hinder. Rakel berättar vidare att ”i mötet med människor som inte har det så lätt, när man är ute att gå på stan, då finns det en anledning att komma fram på ett annat sätt. Det är ju kontaktskapande att ha hund.” Rakel berättar även att ”om jag tänker specifikt gudstjänst, så har jag svårt att se exakt vad hundens plats ska vara i gudstjänsten.”

Rakel menar att det varken finns några specifika fördelar eller några hinder med hundens medverkan i hans uppdrag som präst eller pedagog och berättar avslutningsvis att ”i uppdraget att vara kyrka tänker jag att hundar kan vara otroligt värdefulla.” Rakel berättar vidare att ungdomarna som har egna hundar påverkar positivt och menar att ungdomarna har någon i deras liv som de bryr sig om och syftar till hunden. Rakel menar att det är positivt att känna sig behövd och menar att när ungdomarna får ”ta ansvar för någon som inte är en själv” resulterar det i att ”det är något som växer i det, att ta ansvar för någon ytterligare.”

---

⁸⁰ Se bilaga III

LEA

Den andra medarbetaren, Lea, berättar att hen har växt upp tillsammans med hundar och att hundar är ett brinnande intresse. Lea jämför sin roll som medarbetare med sin roll som hundägare och berättar att det är inte helt olikt att vara konfirmandledare och hundförare. Lea poängterar att som ledare finns det ett ansvar över hur gruppdynamiken fungerar. Om en hund ”inte fungerar” är det ledarens ansvar, på liknande sätt, menar Lea, att det är ledarens ansvar att alla ska trivas och att gruppdynamiken i en konfirmandgrupp också ska ”fungera”. Lea är en av drivkrafterna till att hundgruppen etablerades och hen berättar att hen fick inspirationen till hundgruppen genom hundvärlden.

Lea berättar att hunden är ett hjälpmedel inom flertalet instanser och ger exemplet när människor med funktionsvariationer fått möjligheten att utvecklas tillsammans med ett terapihundsekipage.⁸¹ Lea menar också att hundar på flertalet sätt kan underlätta mellanmännsliga samtal och menar att Leas förhoppning är att hunden kan hjälpa konfirmanderna att samtala och öppna upp sig inför både medarbetarna och varandra. Lea menar att hunden är ett bra verktyg när en vill ”bygga relationer mellan hundar och människor, och människor emellan.” Lea berättar att hen arbetar för att försöka minska distinktionen mellan undervisningspassen och hundpassen och berättar att hen brukar försöka prata om förhållandet mellan människan och hunden och jämföra det med ”vårt förhållande med Gud så konfirmanderna kan känna igen det.”

Lea jämför relationen mellan människor och hundar med Guds relation till människor och säger ”vi människor är lite som hundar inför Gud, på nått sätt att vi är alla Guds valpar.” Människorna har ett särskilt ansvar inför skapelsen och i detta fallet hundar, som hundägare måste en ta hand om sitt husdjur, på liknande sätt har Gud ett ansvar för sin skapelse och människan. Lea säger att liknelsen mellan hur människan behandlar hunden och hur hunden behandlar människan, kan jämföras med konfirmandens relation till Gud och den jämförelsen skapar en igenkänning

---

⁸¹ Terapihundsekipage är ett utbildat ekipage bestående av förare och social tjänstehund som arbetar tillsammans för att öka motivation eller välbefinnande hos människor inom vård, omsorg eller skola. För mer information: Monica Broman. *Nytta och nöje med hunden: din blivande terapihund*. Atremi. Mjölby. 2014

hos konfirmanderna. Lea berättar även att det största hindret med hundens medverkan är allergin men nämner drömmen om att ”kunna göra en konfirmationsgudstjänst med hundar” och nämner att ”första steget får nog vara att hitta en gudstjänst, en vanlig gudstjänst som är utomhus tillsammans med husdjuren.” Lea berättar under intervjun vad hens erfarenhet gällande konfirmationens syfte är:

Tova: Hur skulle du beskriva, vad syftet är, med konfirmationsundervisning?

Lea: Vi kan aldrig frälsa människor, för frälsningen kommer inifrån och är ett eget frö som växer. Däremot så kan vi vattna det fröet. Vår önskan är att väcka en törst en längtan hos konfirmanderna, ungdomarna. Antingen så att de kan söka sig vidare själv, eller att bli ledare. Men att hitta det här fröet, och låta det växa. För när det väl börjar gro så är det mellan den människan och Gud.

Jag: Hur upplever du att hunden kan vara ett komplement till det?

Lea: Öppningen! Det här att man känner sig trygg och känner igen det vi pratar om, genom att vi pratar genom djur. Hur vi är mot hundar och hur hundar är mot oss. Vi kan jämföra det med vårt förhållande med Gud och så kan dom [konfirmanderna] känna igen det.

Tova: Vad är det som är berikande med att använda sig av hund?

Lea: Amen, det är annorlunda. Samtidigt så är det, hundar är ju hundar! De ser inte om du är rik eller fattig. Om du är mobbad eller inte mobbad, populär eller inte populär. Smal eller tjock, lång eller kort. Dom struntar i vilket! Kan vi få in det tänket hos människor, att det kvittar hur din medmänniska ser ut, för den är ändå en medmänniska. Med hundar, det kvittar om jag varit borta fem minuter hemifrån eller i fem timmar, min hund är ändå lika glad när jag kommer hem. Tänk om vi människor hade varit så varje gång vi mötte någon: ”Amen där är du ju! Jag har längtat hela dagen efter dig!” Tänk om man hade fått möta det när man kommer hem. Det hade inte varit någon som hade gått på psykofarmaka i hela Sverige.

Lea berättar vidare att hen upplever att hunden är ett komplement på så sätt att hunden kan hjälpa konfirmanderna att öppna upp sig. Genom att instifta en trygghet hos konfirmanderna resulterar det i en växande miljö.

Lea menar att hundar är fantastiska på så sätt att de inte har fördomar mot människor då ”de ser inte om du är rik eller fattig, eller om du är mobbad eller inte mobbad, populär eller inte populär. Smal eller tjock, lång eller kort. De struntar i vilket!” Hunden är en förebild för människan och Lea berättar att ”det kvittar hur din medmänniska ser ut för den är ändå en medmänniska” – ett budskap som Lea önskar föra vidare till sina konfirmander. Lea påpekar att ett hinder som hen upplever med hundens medverkan är allergin. Lea uttrycker också att ”det inte alltid finns förståelse” hos medarbetarna om hur hundens medverkan kan vara positiv i undervisningen. Medarbetarna, upplever Lea, har svårt att se hur ”det praktiska och det teoretiska” kan fogas samman.

Lea uttrycker en längtan över att få utveckla hundens medverkan, inte bara i konfirmationen utan i hela gudstjänstlivet. Lea önskar att ”kunna göra en konfirmationsgudstjänst med hundar” men menar också att ”första steget får nog vara att hitta en gudstjänst, utomhus, med husdjur” Lea uttrycker en önskan om att kunna fördjupa sammankopplingen mellan undervisningspassen och hundpassen och menar att hunden kan vara en kompletterande faktor när Lea önskar sammanfoga. Lea berättar att hen vill utveckla lägerverksamheten för hundgruppen:

Lea: Vi har över 100 konfirmander om året och just nu är det sex grupper igång. Vi kan inte åka på läger med varje grupp eftersom det drar iväg för mycket i arbetstid. Därför får vi lägga ihop nu tre grupper och det är inte riktigt bra. Jag letade jättelänge efter en gård där vi kunde ta hundar med oss men tiden räckte inte.

Tova: Vad tråkigt.

Lea upplever inget hinder i sitt särskilda uppdrag. Lea menar att hunden är ett hjälpmedel i hens uppdrag då hunden gör så att människor öppnar upp sig vilket resulterar i mellanmänskliga samtal. Lea avslutar intervjun med att berätta att hen tror att hundens medverkan i samhället i stort kommer till att växa och bli större. Människor har börjat inse vilket hjälpmedel hunden är och kan vara inom en mängd instanser och menar att kyrkan också har mycket att hämta från hunden. Lea menar att hunden inte bryr sig hur en människa ser ut, ”den tycker om dig för just den du är. Det är det som vi [i kyrkan] försöker berätta för människor.”

ANALYS

I uppsatsens analyskapitel kommer jag att analysera mitt framtagna material, intervjuerna med konfirmanderna och medarbetarna, med den litteratur som presenteras i uppsatsens teorikapitel. Jag kommer således jämföra konfirmandernas erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen med litteratur som undersöker konfirmationens syfte samt litteratur som undersöker hundens betydelse för människan och vidare utföra en liknande jämförelse av medarbetarnas erfarenhet.

KONFIRMANDERNAS ERFARENHETER

Konfirmanden Hagar berättar att hen upplever att hunden kan komma att vara intresseväckande för andra ungdomar, vilket Hagar menar resulterar i att fler ungdomar kommer till kyrkan. I dokumentet *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*, som redogörs i uppsatsens teorikapitel, menar författarna till dokumentet att konfirmationsseden inte är lika självklar som den tidigare varit. Därför uppmanas varje enskild församling till att arbeta fram nya former för konfirmationen, eller bearbeta de redan existerande formerna med förhoppningen att konfirmationen ska upplevas som meningsfull.⁸² Hagars erfarenhet som konfirmand, är att Svedala församling lyckats finna en form som inte bara upplevs som meningsfull, utan även bidrar till att fler ungdomar söker sig till församlingen. Hagar berättar nämligen under intervjun att hen upplever att hundens medverkan i hundgruppen ”hjälper församlingen att få fler ungdomar till kyrkan.”⁸³

Hagars erfarenhet av hundgruppen och hundens medverkan i konfirmationen är att hundar tilltalar ungdomar och kan därmed vara en form som ungdomar upplever som meningsfullt, särskilt för de ungdomar som redan har ett hundintresse. Hagar anser att hunden är ett positivt komplement till konfirmationens traditionella undervisningsform och menar att det är värdefullt att få uppleva konfirmationstiden tillsammans med sin hund Sara.

---

⁸² Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 7

⁸³ Se uppsatskapitel: Material. Presentation av intervjuerna. 33

Det faktum att Hagar reflekterar över huruvida sammanhanget kan upplevas som meningsfullt för andra ungdomar, är unikt för konfirmanden då resterande konfirmander inte uttryckte huruvida hundgruppen kan upplevas som tilltalande för andra ungdomar eller inte, utan hänvisade istället till sin egna erfarenhet. Eftersom jag i intervjuguiden inte formulerade en fråga som berörde hur konfirmanderna upplevde om huruvida hundgruppen kan vara tilltalande för andra ungdomar, är det en spännande och initiativtagande reflektion som Hagar delar med sig av. Jag hävdar således, baserat på Hagars uttalande och det faktum att samtliga konfirmander upplever hundens medverkan i konfirmationsgruppen som positiv, att Svedala församling arbetat fram en form som kan komma att upplevas som tilltalande för ungdomar.

Konfirmanderna Orpa och Debora berättar att de valde att konfirmeras i hundgruppen eftersom de båda har ett stort hundintresse, vilket således var avgörande för de bådass beslut. Konfirmanderna Mirjam, Rut, Gomer och Judit valde snarare att konfirmeras i hundgruppen då de kände någon annan konfirmand eller var vän med någon som också skulle konfirmeras i hundgruppen. Det var alltså snarare relationen till varandra, än relationen till hundar, som avgjorde vilken konfirmationsgrupp de slutgiltigt valde. Dock upplevde samtliga konfirmander att hundens medverkan i konfirmationen som både positiv och meningsfull, vilket författarna till *Riktlinjer inom Svenska kyrkans konfirmandarbete* menar är en betydande komponent för vad konfirmationen ska utgöra.⁸⁴ Gemenskap och relationer kommer dock att vara den primära komponenten som är betydelsefull för konfirmandernas val av konfirmationsgrupp.

Det är endast konfirmanden Mirjam som uttrycker att hen *inte* hade beslutat sig för att konfirmeras om hundgruppen inte existerade. Mirjam preciserar dock inte om beslutet om att konfirmeras beror på hundens medverkan i konfirmationsgruppen eller om det var sammansättningen av ungdomar som var anledningen till varför Mirjam svarar ”nej” på frågan om hen hade konfirmerat sig ifall hundgruppen inte fanns.⁸⁵ Icke desto mindre är hundgruppen ett betydande sammanhang för Mirjam och om hundgruppen inte hade existerat, hade Mirjam inte konfirmerats.

---

⁸⁴ Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 19

⁸⁵ Se uppsatskapitel: Material. Presentation av intervjuerna. 34

Jonas Eek talar om sammanhang som en betydande faktor eftersom vetskapen om vilket sammanhang som konfirmanderna upplever som meningsfullt kan ge medarbetarna verktyg till att utarbeta en tydlig formulering gällande konfirmationens syfte.⁸⁶ Jonas Eek anser att konfirmationen ska hjälpa ungdomar att bilda eller fördjupa en relation med Gud och kyrkan. Konfirmationen kommer att handla om relationer och Eek menar att det är relationer som flertalet människor minns efter sin konfirmation. Dessa relationer är dock inte enbart mellanmänskliga utan Eek preciserar att det är ”relationen till sig själv, till medmänniskan, till skapelsen och till Gud” som är betydande för konfirmationen.⁸⁷ För samtliga konfirmander således kommer relationer, gemenskap och sammanhang vara en betydande, och i vissa fall en avgörande komponent, för om huruvida konfirmationen skulle genomföras eller ej.

Fyra av åtta konfirmander som jag intervjuade valde att konfirmeras med anledning av en eller flera relationer till vänner eller bekanta. En av de åtta konfirmanderna, Hagar, valde att konfirmeras på grund av sin gudsrelation och två (eller tre om Mirjam hör till denna kategorin) på grund av sin relation till hundar. Detta resulterar i att samtliga av de åtta konfirmander som intervjuades uttrycker att de valde att konfirmeras med anledning av relationer. Dessa relationer riktar sig främst till deras medmänniskor, vänner som vill konfirmeras tillsammans med sina vänner, men även till hundar, och en konfirmand har uttryckligen en gudsrelation som ligger till grund för hans konfirmation.

I undersökningen *Unga tankar 2016* skriver Katarina Graffman att undersökningen påvisar att i den ”tidiga tonåren betyder kompisar mer än någonsin” och att relationer och tillit är något som flertalet ungdomar funderar över.⁸⁸ Som tidigare påpekas valde fyra av åtta konfirmander hundgruppen som konfirmationsgrupp med funderingen om vem, utöver dem själva, som också skulle välja gruppen. Konfirmanderna önskade att konfirmeras tillsammans med sina vänner och befinna sig i ett sammanhang som upplevdes som tryggt. Graffman konstaterar att flertalet ungdomar ställer sig frågan ”vem är egentligen en riktig vän?” Vilket är något som konfirmanderna jag intervjuat även uttrycker är något betydelsefullt.

---

⁸⁶ Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 20

⁸⁷ Jonas Eek. *Stanna i vattnet*. 16

⁸⁸ Svenska kyrkan och Katarina Graffman. *Unga tankar 2016*. 4

Eek konstaterar att relationsuppbyggnad är något oerhört betydelsefullt när det kommer till konfirmandarbetet och därför bör varje enskild konfirmandgrupp försöka arbeta på ett sådant sätt att relationer fördjupas och förankras under konfirmationens gång. Svedala församlings framtagna dokument gällande församlingens instruktioner, beskriver att deras verksamheter önskar eftersträva att både skapa och stärka personliga relationer mellan Gud och människa.⁸⁹ Även församlingen yrkar på att relationer är något som är betydande när de diskuterar sina verksamheter och relationsuppbyggnad är betydande både för konfirmanderna, men också för medarbetarna. De åtta konfirmanderna som intervjuades yrkade på att det är just relationer som avgjorde vilken grupp de ville konfirmeras i, eller om de överhuvudtaget skulle konfirmeras.

Stina Wahl presenterar i *Hundassisterad terapi*, forskning som konstaterar att hundar påverkar människors sätt att socialt interagera med andra människor på ett positivt sätt.⁹⁰ Denna forskning tyder på att konfirmandernas relationer till varandra, till sina hundar och till sina respektive familjer, möjligen kan påverkas positivt av hundens närvaro. Samtliga konfirmander upplevde att hunden påverkat konfirmationen på ett positivt sätt och konfirmanden Rut uttrycker inledningsvis i intervjun att hen går på promenader med sin släktings hund tillsammans med ett yngre syskon. Den aktivitet som promenaden medför resulterar i att de båda syskonen umgås tillsammans och möjligtvis fördjupar sin relation till varandra. Gomer berättar att hen tar med sig de kunskaper som hen lär sig gällande hundar under konfirmationen hem så familjen kan träna med hunden.

Gomers konfirmationsundervisning resulterar således i en familjeaktivitet där hela familjen får lära sig mer om hundens alla egenskaper. Konfirmanden Debora berättar även om ett sammanhang där hen upplever att hunden kan vara relationsbyggande. Debora menar nämligen att hen hjälper grannen med dennes hundar och detta resulterar i att Debora skapar en relation med hens granne, som kanske annars inte hade uppstått. Dessa tre konfirmander, Debora, Rut och Gomer, uttryckte en konsekvens av hundens närvaro som resulterar i umgänge med andra människor.

---

⁸⁹ Se uppsatskapitel: Material. Presentation av församlingen. 30

⁹⁰ Stina Wahl. *Hundassisterad terapi för unga med flerfunktionsnedsättningar*. 25

Stina Wahl lägger fram forskning som styrker att hunden har en positiv påverkan på mellanmänskliga relationer, vilket jag eventuellt kan uttolka från konfirmandernas berättelser. I uppsatsens teoridel presenteras forskning som undersökt relationen mellan hundägare och dess hundar respektive föräldrars känslor till deras barn. Anders Hallgren menar att känslorna som hundägaren besitter för deras hundar inte bara är jämförbara, utan att den även kan likställas med föräldrars känslor för deras barn.⁹¹ Detta känslomässiga band som kan komma att uppstå mellan hundar och människor kan eventuellt vara fördelaktig under konfirmationen. Samtliga konfirmander uttrycker glädje och positiva känslor till att hundar är delaktiga under konfirmationstiden och även om inte alla konfirmander har en egen hund att fördjupa sin relation till, kan relationen mellan konfirmanderna komma att fördjupas då hunden blir en gemensam mötesplats.

Konfirmanden Mirjam, som inte har en egen hund att arbeta med under hundpassen, uttrycker en smärre sorg över att hen behöver låna de andra konfirmandernas hundar under hundpassen. Mirjam menar att hen skulle vilja utvecklas tillsammans med en egen hund, kanske för att Mirjam önskar fördjupa en relation som dessvärre inte existerar. Dock uttrycker även Mirjam att hundpassen är det pass som hen vill uppleva mer av eftersom Mirjam tycker det är roligt och givande med hundpassen.⁹² Konfirmationens upplägg är något som ska vara dynamiskt och därmed föränderligt anser Eek. Han menar därför att konfirmationen bör rymma det som konfirmanderna intresserar sig för och upplever som meningsfullt.⁹³

Varje konfirmand uttryckte att de upplevde att arbetet med hunden på olika sätt upplevdes som meningsfull för dem. Även om hälften av konfirmanderna uttryckligen valde att konfirmeras i hundgruppen på grund av vänskapsrelationer ansåg samtliga konfirmander att hundar, på ett eller annat sätt, var ett positivt inslag under sin konfirmation. Vilket vidare resulterar i att Svedala församling har framtagit former som lämpar sig för de ungdomar som befinner sig i hundgruppen. Svedala församling betonar även att varje ansvarig konfirmandledare själv ansvarar för hur denne vill lägga upp sin konfirmationsundervisning.

---

⁹¹ Anders Hallgren. *En jycke betyder så mycke!* 15

⁹² Se uppsatskapitel: Material. Presentation av intervjuerna. 32

⁹³ Jonas Eek. *Stanna i vattnet.* 84

Eftersom hälften av de konfirmander som jag intervjuade uttryckte att de önskade ha fler undervisningstillfällen tyder det på att konfirmationsundervisningen upplevs som intressant för konfirmanderna. Enligt dokumentet *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* ska konfirmandarbetet skapa goda förutsättningar för lärande, gemenskap och gudstjänst. Eftersom samtliga konfirmander uttryckligen ansåg att hundens medverkan i konfirmationen var i högsta grad positiv är det en del av konfirmationen som upplevs som gynnsam för konfirmanderna.

Enligt den litteratur som skildras i uppsatsens teorikapitel reflekterar flertalet ungdomar över existentiella frågor under deras tonårstid. Konfirmationen bör således beröra dessa frågor på ett eller annat sätt, eftersom konfirmationen enligt dokumentet *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* syftar till att ge konfirmanderna ”Kunskap om och erfarenhet av att kristen tro och kyrkans liv handlar om de livsfrågor vi människor bär på” samt ”möjlighet att utifrån egna livsfrågor utforska och pröva kristen tro.”⁹⁴ Samtliga konfirmander uttrycker att hunden är ett positivt inslag under deras konfirmationstid, men huruvida hunden är ett komplement till diskussionen om deras existentiella frågor uttrycks aldrig. Dock kom frågor om konfirmandens mående till uttryck under intervjun och konfirmanden Hagar berättar att hundens medverkan under konfirmationen har resulterat i att hen mår bättre psykiskt av att interagera tillsammans med hundar och påpekar att hunden har hjälpt hen att inte vara lika stressad.

Konfirmanden Delila uttrycker att det är positivt när konfirmandundervisningen avslutas och hen får gå ut och röra på sig tillsammans med hundarna. Anders Hallgren presenterar i sin forskning hur hundar kan ha en psykologisk inverkan på människor. Hallgren menar att hunden kan vara en tröst för den som upplever ensamhet, den hjälper människor som vanligtvis inte kommer ut att gå ut på promenader. Delila uttrycker att det är positivt när undervisningspasset tar slut och de får gå ut och arbeta praktiskt med sina hundar. Hundens medverkan i konfirmationen resulterar i att Delila får ett naturligt skifte från att sitta inomhus och lyssna till ett traditionellt undervisningspass till fysisk aktivitet och frisk luft.

---

⁹⁴ Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 17

Skiftet mellan de teoretiska och de praktiska undervisningspassen i konfirmationsgruppen blir inte forcerat. Då det finns förväntningar hos konfirmanderna att de på eftermiddagarna ska ha hundpassen. Schemats struktur resulterar i att de konfirmander som behöver fysisk aktivitet för att inte bli ”uttråkade” eller ”rastlösa” får en legitim anledning till att röra på sig och det blir således inte en konstlad situation. Delila berättar:

I dokumentet *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmationsarbete* poängteras det att konfirmationen ska ”skapa goda förutsättningar för lärande” vilket jag uppfattar att konfirmanden Delila uttrycker i sina intervjusvar. Delila menar att det är positivt att få en paus i det teoretiska undervisningspasset för att kunna gå ut, röra på sig och arbeta fysiskt tillsammans med hundarna. Delila uttrycker att hen hellre är ute och rör på sig än sitter inomhus och lyssnar på undervisning. Hunden således ett positivt och uppskattat komplement till Delilas konfirmationsundervisning.

Efter att ha jämfört konfirmandernas erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen med den litteratur som presenteras i uppsatsens teorikapitel kan jag bedöma, det som Eek diskuterar, att relationer är något som är oerhört betydande inom konfirmationen. Relationer är en viktig beståndspunkt i konfirmationsverksamheten dels eftersom mellanmänniska relationer skapas och fördjupas, men även då relationer mellan konfirmanderna och kyrkan får möjlighet att etableras och även utvecklas.

Konfirmanderna får även möjlighet att bekräfta och levandegöra dopet och får förhoppningsvis möta en närvaro från Gud för att vidare fördjupa sin gudsrelation. Eftersom forskning som undersöker den känslomässiga relationen mellan hundar och människor påvisar att relationen kan, hos flertalet individer, upplevas som i högsta grad positiv, hävdar jag att hundens medverkan i konfirmationen, med avseende på relationens betydelse, är kompletterade eftersom den kan komma att vara relationsfrämjande. Hunden kommer förhoppningsvis att underlätta mellanmänniska samtal som vidare fördjupar mellanmänniska relationer.

MEDARBETARNAS ERFARENHETER

De båda medarbetarna uttrycker att relationer är något som onekligen är betydelsefullt i deras konfirmationsarbete. Rakel säger under intervjun att ”relation är jätteviktigt, för det är relation ungdomarna sinsemellan, mellan mig och ungdomarna och det är mellan Gud och ungdomar.”⁹⁵

Rakel menar således att relationer är något som medarbetarna arbetar med när de utformar konfirmationsundervisning för konfirmationerna och Lea uttrycker att hunden är en möjlighet som vidare är behjälplig med att ”bygga relationer mellan hundar och människor, och människor emellan.”⁹⁶ Lea berättar att hen upplever att hunden är ett bra verktyg till att ”bygga relationer mellan hundar och människor, och mellan människor emellan.”

De båda medarbetarna har en gemensam erfarenhet om är att hunden är en relationsbyggande faktor, vilket innebär att medarbetarna upplever att hunden är ett komplement för att utveckla relationerna i konfirmationsarbetet. Medarbetarnas erfarenhet kan således jämföras med det som Anders Hallgren talar om i *Hunden i våra hjärtan och i vårt samhälle*, där han argumenterar för att hunden på flertalet sätt öppnar upp för mellanmännsliga samtal och att hunden så till vida fungerar som en kontaktlänk mellan människor.⁹⁷ Stina Wahl presenterar forskning i *Hundassisterad terapi* som påvisar att husdjur påverkar människors sätt att interagera med andra människor på ett positivt sätt, då husdjursägare tycks uppvisa en djupare social kontakt med andra människor.

Wahl menar även att relationen mellan människa och djur resulterar i hälsobringande effekter då det kan utvecklas livslånga band mellan människa och sällskapsdjur samt att relationer mellan människor förstärks med ett husdjur som gemensam nämnare.⁹⁸ De båda medarbetarnas erfarenhet av att hunden kan ha relationsfrämjande effekter kan således styrkas med den forskning som Stina Wahl presenterar, vilket vidare resulterar i att hunden kan komma att underlätta för samtal mellan konfirmanderna sinsemellan, men även mellan konfirmanderna och medarbetarna.

---

⁹⁵ Se uppsatskapitel: Material. Presentation av intervjuerna. 37

⁹⁶ Se uppsatskapitel: Material. Presentation av intervjuerna. 38

⁹⁷ Anders Hallgren. *Hunden i våra hjärtan och i vårt samhälle*. 40

⁹⁸ Stina Wahl. *Hundassisterad terapi för unga med flerfunktionsnedsättningar*. 23

Enligt *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete* ska konfirmationen ge konfirmanderna möjlighet till att skapa eller fördjupa relationer till både kyrkan och Gud, vilket Svedala församling onekligen arbetar aktivt med. Hundgruppen som koncept, menar Lea, inspirerades främst av den så kallade "hundvärlden" där Lea fick möta andra människor som också var intresserade av hundar. Lea upplevde att hunden kunde vara behjälplig inom flertalet instanser, exempelvis terapihundar som arbetar med människor med funktionsvariationer.⁹⁹ Lea menar att hunden även kan vara behjälplig inom kyrkan då hunden exempelvis kan komma att underlätta för konfirmanderna när de introducerar eller fördjupar relationen till Gud, kyrkan och varandra.

Lea syftar till igenkänningsfaktorn som en betydande faktor när konfirmanderna får möjlighet till att själva undersöka Gud och kyrkan. Eftersom konfirmanderna som söker sig till hundgruppen oftast redan har en betydelsefull relation till sina hundar, menar Lea att den relationen kan användas för att enklare skapa sig en egen uppfattning om hur relationen till Gud eventuellt kan tas i uttryck. Lea använder sig av relationerna till hundarna när hen är ansvarig för andakter och berättar för konfirmanderna om sin personliga relation till Gud och jämför den med sin relation till sin hund.

I Svedala församlings framtagna dokument om konfirmation hänvisar författarna till Jesus som "förklarar i evangelierna på ett språk som den tidens människor förstod. Nu är det vår tur att förstå Jesu budskap och tolka in vad som sades och förklara, tydliggöra och inskräpa vad och vem Jesus är."¹⁰⁰ Församlingen syftar till att förklara och levandegöra evangeliet och budskapet om Jesus på ett sätt som upplevs som relevant för konfirmanderna. Medarbetaren Lea menar att hundar inte uppfattar människor för hur de ser ut, utan för vem de är, vilket Lea drar paralleller till evangeliet och det budskap som kyrkan försöker förmedla. Hunden hyser kärlek till människan oberoende dess utseende, status eller andra premisser som normativt uppfattas som goda.

---

⁹⁹ Se uppsatskapitel: Material. Presentation av intervjuerna. 38

¹⁰⁰ Framtagits i samtal mellan kyrkoherde, medarbetare och förtroendevalda. *Församlingsinstruktion*. 8

Lea berättar under intervjun att hen upplever att hunden inte dömer människor beroende på ”om du är rik eller fattig, eller om du är mobbad eller inte mobbad, populär eller inte populär. Smal eller tjock, lång eller kort. De struntar i vilket!”¹⁰¹ Niklas Grann skriver i *Vägar framåt: i svenska kyrkans konfirmandarbete* att kyrkan har i uppgift att påvisa att evangeliet kan komma att handla om ungdomens egna liv.¹⁰² Jag anser att de båda medarbetarna har i konkret mening, sökt förkunna evangelium för konfirmanderna genom en konkret gestaltning av relationernas betydelse och påverkan på människan genom hundens medverkan.

Rakel anser, som nämnts ovan, att det primära syftet med konfirmation är att utveckla och fördjupa relationer som vidare resulterar i en gemenskap, både inom gruppen och mellan den enskilde konfirmanden och Gud. Lea anser att syftet snarare är att ”väcka en törst, en längtan” hos konfirmanderna, denna längtan riktas vidare mot Gud. Lea menar att tro är något mellan Gud och den enskilde individen och medarbetarnas funktion är att vara ett verktyg för att konfirmanderna själva ska få upptäcka tro, kyrka och Gud. Jag uppfattar att Lea anser att syftet med konfirmationen är att vara verktyget som hjälper konfirmanderna att själva upptäcka, undersöka och eventuellt fördjupa en relation till Gud.

När Jonas Eek talar om att konfirmationen ska skapa förutsättningar för att konfirmanderna ska kunna frambringa eller fördjupa en relation med Gud och kyrkan, kan vi dra paralleller med både Lea och Rakels uppfattning om vad konfirmationen primära syfte innebär. Medarbetarna önskar visa konfirmanderna vad Gud och vad kyrkan är, så konfirmanderna själva kan skapa sig en uppfattning och vidare eventuellt en relation till sammanhanget. Rakel berättar under intervjun att hen upplever att konfirmandernas gemensamma intresse för hunden resulterar i att konfirmanderna kan mötas kring det ämnet. Trots olikheter som skiljer konfirmanderna åt möts de med hunden som den primära utgångspunkten. Mötet mellan konfirmanderna, med hunden som den fundamentala grunden, kan således resultera i att konfirmanderna upplever en gemenskap kring hunden, som vidare kan vidareutvecklas och fördjupas senare under konfirmationstiden. Rakel berättar att konfirmanderna växer i deras relationer till sin hundar:

---

¹⁰¹ Se uppsatskapitel: Material. Presentation av intervjuerna. 39

¹⁰² Niklas Grann, Jonas Eek och Per Pettersson. *Vägar framåt i Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 14–15

Tova: Är det något annat som du vill berätta?

Rakel: Ja, det är det. De här ungdomarna som har hundar, de har ju någon som de bryr sig om, någon att ta hand om. De har ju en annan att ta ansvar för någon som inte är en själv, det har dom lite mer i sig, i och med att dom har ett djur att ta ansvar för. Det behöver inte vara en hund, det kan vara vilket djur som helst. Men det är något som växer i det, att ta ansvar för någon ytterligare så.

Rakel berättar även att hen upplever att konfirmationens syfte främst handlar om att bygga och fördjupa relationer och menar att hundar är ett bra hjälpmedel för att bygga relationer mellan konfirmanderna, medarbetarna och kyrkan. Medarbetaren Lea menar också att hundens medverkan underlättar de samtal som förs eftersom hunden fungerar som en slags kontaktlänk mellan människor. Leas erfarenhet får stöd i Anders Hallgrens undersökning som påvisar att hunden kan komma att fungera som en kontaktlänk mellan människor, det vill säga att hunden på flertalet sätt öppnar upp för mellanmännsliga samtal.¹⁰³ Vilket vidare resulterar i att hundens medverkan kan komma att vara en betydande komponent för det relationsfrämjande arbetet i konfirmationen.

Eftersom forskning även påvisar att relationen mellan hundägare och människor kan komma att jämföras med relationen mellan föräldrar och dess barn, hävdar jag att relationen mellan människa och hund är något oerhört betydelsefullt som kyrkan bör bejaka i dess konfirmationsverksamhet. Rakel uttrycker under intervjuerna att hen upplever att det finns en svårighet när det handlar om integrationen mellan undervisningspassen och hundpassen. Rakel berättar under intervjun att hen ”inte har hittat riktigt vägen när det gäller själva trosfrågorna” och syftar till relationen mellan hunden och trosfrågorna.¹⁰⁴ Rakel berättar vidare att ”för oss har det varit två olika världar, men jag tror säger att man kan utveckla det.” Rakel uttrycker att sammankopplingen mellan undervisningspassen och hundpassen inte är optimala och uttrycker tämligen bestämt att det är ”två olika världar.”

---

¹⁰³ Anders Hallgren. *Hunden i våra hjärtan och i vårt samhälle*. 40

¹⁰⁴ Se uppsatskapitel: Material. Presentation av intervjuerna. 37

Rakel hävdar dock att det finns utvecklingspotential för att främja arbetet mellan de två världarna och menar att förhållandet mellan undervisningspassen och hundpassen kan komma att integreras bättre med varandra. Rakel poängterar dock att hunden kan komma att vara betydelsefull för kyrkan i dess arbete och säger ”i uppdraget att vara kyrka tänker jag att hundar kan vara otroligt värdefulla.” Lea uttrycker under intervjun att ”det inte alltid finns förståelse” bland medarbetarna när de diskuterar hundens medverkan i konfirmationen.

Lea uttrycker att hen aktivt söker finna en form för att kunna integrera de båda passen med varandra och menar även att hunden kan vara en kompletterande faktor för att kunna integrera ”det praktiska och det teoretiska” i förhoppning att utveckla konfirmandarbetet. Lea menar även att diskussioner som berör temat relationer kan komma att vara relevant då relationen mellan konfirmanderna och hunden är jämförbart med gudsrelationen och syftar till att försöka skapa en form hos konfirmanderna som de kan relatera till. Lea uttrycker att hunden inte har ett fördömande beteende som riktas mot människor eftersom den inte lägger någon värdering kring hur en människa ser ut. Lea säger under intervjun att hunden ”tycker om dig för just den du är. Det är det som vi [i kyrkan] försöker berätta för människor.”

Utifrån min uppfattning av hur konfirmanderna uttrycker sig gällande hundens medverkan i konfirmationen, så är den i högsta grad positiv. Exempelvis säger konfirmanden Rut under intervjun att hen tycker det är ”sorgligt att det [konfirmandträffarna] bara är några gånger” och Gomer berättar att hen alltid har haft en djup önskan om att ha en egen hund och menar att ”det har alltid stått högst upp på alla önskelistor.”¹⁰⁵ De båda medarbetarna uttrycker att det finns goda kompletterande faktorer med att hunden är närvarande under konfirmationen och de båda uttrycker att hunden kan förmedla kyrkans budskap på ett eller annat sätt, vilket kan komma att vara ett exceptionellt verktyg att använda sig av. Jag tror dock, precis som Rakel, att det finns utvecklingspotential på så sätt att medarbetarna bör diskutera deras särskiljande uppfattningar om vad hunden har för roll i konfirmationssammanhanget för att vidare kunna fördjupa och utveckla sammankopplingen mellan undervisningspassen och hundpassen.

---

¹⁰⁵ Se i uppsatskapitel: Material. Presentation av konfirmanderna. 33

DISKUSSION

I uppsatsens diskussion kommer jag att jämföra de två kapitlen *konfirmandernas erfarenhet* och *medarbetarnas erfarenhet* som återfinns i uppsatsens analys. Vidare kommer jag att diskutera eventuella skillnader och olikheter av konfirmandernas erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen med medarbetarnas erfarenhet. Jag kommer även diskutera hur konfirmationens syfte framställs i litteraturen som presenteras i uppsatsens teorikapitel för att kunna undersöka om hundens medverkan i konfirmationen kan bidra till att syftet uppnås.

Ett genomgående tema som framkommer i uppsatsens teorikapitel och som både medarbetare och konfirmander anser är betydelsefullt för deras konfirmation är *relationer*. Samtliga konfirmander valde att konfirmeras på grund av relationen till en vän, till hundar eller relationen till Gud. De båda medarbetarna uttrycker att relation är något som är en betydande del för deras arbete med konfirmation. Vidare berättar medarbetarna att de båda upplever att hundens medverkan i konfirmationen är relationsfrämjande. Relationerna som skapas och fördjupas är mellan alla inblandade parter, det vill säga mellan konfirmanderna, mellan konfirmanderna och medarbetarna och mellan konfirmanderna och hundarna. I dokumentet *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmationsarbete* hävdar författarna att konfirmationen ska möjliggöra att konfirmanderna får uppleva ”erfarenhet av gemenskap i konfirmandarbete och i församlingen.”

Gemenskap är en oerhört betydande del inom konfirmationen och när konfirmanderna får uppleva en känsla av samhörighet kan det resultera i att konfirmanderna känner både trygghet och meningsfullhet. Jonas Eek diskuterar relationer och kommer fram till att relation kan komma att fungera som en grundpelare för konfirmationens framtida arbete. Eek menar således att relationer är något oerhört betydande för konfirmandernas erfarenhet av konfirmationstiden. Jag menar, som Eek, att relationer är ett viktigt fundament för att konfirmationen ska bli meningsfull för konfirmanderna.

Anders Hallgren och Stina Wahl menar att hunden kan komma att fungera som en kontaktlänk mellan människor, det vill säga att hunden på flertalet sätt öppnar upp för mellanmänniska samtal. Detta resulterar i att samtlig litteratur i teorikapitlet samt intervjupersonernas erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen hävdar att hunden är relationsfrämjande.

Hunden kommer att underlätta för mellanmännsliga samtal och kommer således vara en komponent som fördjupar relationer. Nicklas Grahn menar att konfirmationen ska berätta för konfirmanderna att kyrkan vill "vandras tillsammans" med ungdomarna och inte bara fungera som en lyssnande faktor när ungdomen behöver någon att tala med. Jag uppfattar att Grahn menar att kyrkan ska ha som förhoppning att finnas med under ungdomens alla livsstadier, i glädje, sorg, frustrationer och allt vad livet innebär. Evangeliet ska levandegöras och kyrkan ska påvisa att evangeliet handlar om ungdomens liv, med förhoppning att evangeliet således inte ska framföras som något diffust, som konfirmanderna kan ha svårt att förhålla sig till. När kyrkan skapar relationer till konfirmanderna etableras det en gemenskap där kyrkan får möjlighet att vandra tillsammans med ungdomarna under deras livsstadier. Hundens medverkan i konfirmationen kan, genom sin närvaro, underlätta för mellanmännsliga samtal, som i sin tur resulterar i att en relation skapas.

Svedala församling hävdar att det grundläggande syftet med konfirmationen är att skapa och stärka relationer mellan konfirmanderna sinsemellan och mellan den enskilde konfirmanden och Gud. Dessa relationer är komponenter som är betydande för konfirmandarbetet och när jag frågade medarbetaren Rakel vad hen uppfattar är syftet med konfirmationen svarade hen beslutsamt, relation. Lea uttrycker att syftet med konfirmationen är att hen ska finnas som ett verktyg, för de konfirmanderna som söker sig till Gud och kyrkan. Lea blir den komponent som konfirmanden kan använda sig av om konfirmanden önskar skapa eller fördjupa sin relation till Gud. Lea menar att hens uppgift är att vattna fröet som sedan själv ska växa och berättar vidare att relationen är mellan Gud och konfirmanden, men medarbetarna ska möjliggöra att relationen både upptäcks och fördjupas.

De båda medarbetarna upplever att hunden är relationsfrämjande och deras uppfattning är att hunden är positiv bland konfirmanderna. Dock finns det svårigheter som kan hämma konfirmationsarbetet eftersom de båda medarbetarna har meningsskiljaktigheter gällande hur motsättningar mellan undervisningspassen och hundpassen kan minimeras. Dock uttrycker ingen konfirmand att det finns en tydlig motsättning mellan de båda undervisningspassen utan menar istället att de båda passen snarare kompletterar varandra. Samtliga konfirmander berättar att deras erfarenhet av hundens närvaro är positiv.

Konfirmanderna uttrycker något som närmast kan uttryckas som en känsla av meningsfullhet och flertalet konfirmander uttrycker att de skulle vilja ha fler hundträffar och uttrycker en smärre sorg över att hundpassen inte inträffar i större omfattning. Konfirmanden Delila uttrycker tydligt att hen upplever brytningen mellan undervisningspassen och hundpassen som tämligen positivt då konfirmationsträffarna innehåller både teoretiska och praktiska tillvägagångssätt. Delila berättar att det är betydelsefullt att konfirmationsträffarna får innehålla båggedera. Konfirmanden Mirjam berättar under intervjun att hen upplever att upplägget mellan undervisningspassen och hundpassen är väl integrerat med varandra och upplever inte att det finns en tydlig distinktion. Mirjams erfarenhet stämmer således inte överens med medarbetarnas erfarenhet.

Varför det skiljer sig mellan medarbetarnas och konfirmandens erfarenhet kan bero på att medarbetarna planerar hur verksamheten ska utformas. Därför behöver kanske medarbetarna ha en tydligare och välarbetad utformning mellan de båda passen, till skillnad från konfirmanderna som istället får uppleva verksamheten som deltagare. Medarbetarna bör samtala om hur de kan utforma de båda passen så de integrerar på ett tydligt och konkret sätt. Ett alternativ till hur passen kan utvecklas är att diskutera hundens betydelse i skapelsen och fördjupa hur konfirmandernas relation till hunden kan jämföras med Guds relation till skapelsen. En teologi som förespråkar mellanmänsklig kärlek, återupprättande av de marginaliserade, godhet och en villkorslös nåd, oberoende av vad människan själv gör, är något som hunden kan proklamera för människan.

Lea berättar även under intervjun att hen önskar att introducera en lägerverksamhet där konfirmandernas hundar kan följa med:

Lea: Vi har över 100 konfirmander om året och just nu är det sex grupper igång. Vi kan inte åka på läger med varje grupp eftersom det drar iväg för mycket i arbetstid. Därför får vi lägga ihop nu tre grupper och det är inte riktigt bra. Jag letade jättelänge efter en gård där vi kunde ta hundar med oss men tiden räckte inte.

Tova: Vad tråkigt.

Lea: Ja, tyvärr, men det kanske kommer!

Ett läger där relationen mellan konfirmanderna och hundar får möjlighet att fördjupas kan resultera i att undervisningspassen och hundpassen integreras bättre. Dessvärre har församlingen inte resurserna som krävs för att kunna ha enskilda läger för varje konfirmandgrupp eftersom församlingen har många konfirmander som söker sig till församlingen. Om möjligheterna hade funnits tror jag att ett läger där konfirmanderna får möjlighet att samverka med sina hundar under en längre tid kommer minimera den uppdelning som råder. Då får även medarbetarna bättre förutsättningar till att bedriva gränsöverskridande verksamhet där konfirmanderna får konfirmationsundervisning tillsammans med sina hundar istället för att verksamheten delas upp i två distinkta undervisningspass.

Ett annat exempel på hur hunden kan komma att bli mer integrerad i undervisningspassen är att diskutera evangelium med ungdomarna, vad är evangelium för dem och kan hunden på något sätt förkunna evangelium för ungdomarna i vardagliga situationer? Genom att dra paralleller mellan Kristi budskap och vad hunden kan tänkas betyda för ungdomarna, blir evangeliet mer lättillgängligt och personligt. Lea upplever att hunden aldrig dömer människan utifrån människans utseende eller andra normativt ”goda” premisser. Detta är något som Svenska kyrkan söker förkunna för människan, att alla är unika och lika mycket värda i Guds ögon. I evangelierna får läsaren möta Kristus som upprättar de marginaliserade och äter måltider med de utstötta.

På ett liknande sätt kan hunden komma att upprätta den utstötta, som Lea uttryckte, då hunden inte dömer människor beroende på ”om du är rik eller fattig, eller om du är mobbad eller inte mobbad, populär eller inte populär. Smal eller tjock, lång eller kort. De struntar i vilket!”¹⁰⁶

---

¹⁰⁶ Se uppsatskapitel: Material. Presentation av intervjuerna. 39

SLUTSATS

Uppsatsens första frågeställning lyder ”hur formulerar Svenska kyrkan syftet med konfirmation?” För att besvara frågeställningen hävdar jag, med stöd i dokumentet *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*, att syftet med konfirmation i Svenska kyrkan är att bekräfta och levandegöra dopet för att aktualisera den nåd, närvaro och kallelse som dopkandidaten får i dopet. Vidare kan dock konfirmationsundervisningen tas i uttryck på en mängd olika sätt och Svenska kyrkan uppmanar varje församling att finna former för dopundervisningen som ger barn, ungdomar och vuxna möjlighet att bekräfta dopets innebörd.¹⁰⁷ Konfirmationens syfte kan således uppnås på olika sätt och ett genomgående tema som återfinns i den litteratur som presenteras i uppsatsens teorikapitel är att relationer är något betydande för konfirmationsarbetet.

För att kunna etablera en god gemenskap krävs det att relationer skapas och fördjupas mellan konfirmanderna sinsemellan, mellan konfirmander och medarbetare och relationen mellan konfirmanden och kyrkan. Relationer blir således vad som kan benämnas som närmast kärnan i konfirmationen, då relationens syfte är att etablera en gemenskap som vidare kan förmedla, bekräfta och levandegöra dopet, som i sin tur aktualisera den nåd, närvaro och kallelse som dopkandidaten får i dopet.

För att konfirmanden ska få uppleva och aktualisera den nåd, närvaro och kallelse som dopkandidaten får i dopet, krävs det att konfirmanden etablerar en relation till kyrkan och till Gud. Denna relation behöver nödvändigtvis inte innebära tro eller kyrklig förankring för att upplevelsen ska aktualiseras, konfirmanden kan få uppleva nåd, närvaro och kallelse från andra parametrar.

När konfirmander etablerar relationer till varandra skapar förhoppningsvis gemenskapen en känsla av samhörighet vilket kan resultera i att konfirmanden upplever kyrkan som en trygg miljö. Detta kan i sin tur resultera i att konfirmanden upplever en meningsfullhet och samhörighet vilket ligger till grund för att konfirmationen ska upplevas som betydelsefull.

---

¹⁰⁷ Arbetsgrupp. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. 11

Konfirmationen ska ge konfirmanden möjlighet till att själva utforska sin relation till Gud, kyrkan och sig själva.

Den andra frågeställningen som jag ställer i uppsatsen är ”hur kan hundens medverkan i konfirmationen bidra till att konfirmationens syfte uppnås?” Jag hävdar, baserat på konfirmandernas och medarbetarnas erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen, att hunden är ett bra komplement till att syftet med konfirmationsundervisningen uppnås. Hunden är ett bra hjälpmedel när en vill bygga relationer då hunden på flertalet sätt kommer att öppna upp för mellanmänskliga samtal och vidare fördjupa en gemenskap hos konfirmanderna sinsemellan. Samtliga konfirmander upplevde hundens medverkan som positiv och eftersom konfirmationen är till för konfirmanderna, anser jag att det är konfirmandernas erfarenhet av hundens medverkan i konfirmationen som ska tas i beaktande och som bör värderas högst. Om konfirmanderna upplever att hundens medverkan är positiv blir resultatet att konfirmationen upplevs som positiv, vilket är primärt.

De båda medarbetarna ansåg att hundens medverkan är positiv, men att det finns faktorer som gör att det upplevs en distinktion mellan undervisningspasset och hundpasset. Eftersom konfirmanderna inte upplevde denna distinktion, utan snarare ansåg att det var positivt att det fanns två pass i konfirmationen som vidare kompletterade varandra, blir hundens medverkan i konfirmationen ett bra komplement till att konfirmationens syfte uppnås.

Avslutningsvis vill jag sammanfatta denna uppsatsen med att återigen citera Lea, som berättar under intervjun att hunden är ett fantastiskt hjälpmedel för kyrkan. Kyrkan bör försöka anamma hundens egenskaper och uttryck eftersom hunden ”tycker om dig för just den du är. Det är det som vi [i kyrkan] försöker berätta för människor.” Kan det vara så att hunden inte bara är en vallhund åt den gode herden, utan även en förkunnare av det evangelium som kyrkan försöker sprida till människor?

LITTERATUR- OCH KÄLLFÖRTECKNING

Arbetsgrupp under ledning av Olsson Fogelberg, Lena. *Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete*. Verbum Förlag AB. Stockholm 2008.

Broman, Monica. *Nytta och nöje med hunden: din blivande terapihund*. Atremi. Mjölby. 2014.

Det svenska bibelsällskapet. *Bibel 2000*. Libris. Örebro 1999.

Eek, Jonas. *Stanna i vattnet: kateketikens syfte och sammanhang*. Verbum. Stockholm 2011/

Framtagits i samtal mellan kyrkoherde, medarbetare och förtroendevalda. *Församlingsinstruktion*. Svedala församling 2017.

Grahn, Niklas, Jonas Eek och Per Pettersson. *Vägar framåt i Svenska kyrkans konfirmandarbete: konfirmand-kvalitet: rapport från fyra års utvecklingsarbete*. TPB. Enskede 2008.

Hallgren, Anders. *En jycke betyder så mycke! – En studie om känslomässig bindning mellan hundägare och hundar*. Sveriges lantbruksuniversitet. Köping 1986.

Handlin, Linda, *Human-human and human-animal interaction: some common physiological and psychological effects*. Dept. of Animal Environment and Health, Swedish University of Agricultural Sciences, Diss. Sveriges lantbruksuniversitet. Skara 2010.

Ivarsson, Henrik. *Konfirmationen förr och NU*. Diakonistyrelsens förlag. Stockholm 1962.

Jensen, Per. *Hundens språk och tankar*. Natur & kultur. Stockholm 2011.

Josselson, Ruthellen. *Interviewing for qualitative inquiry: a relational approach*. Guilford Press. New York 2013.

Kerstin Uvnäs-Moberg och Maria Persson. ”Oxytocin – biokemisk läng för mänskliga relationer” *Läkartidningen* nr. 35. 2004. Volym 101.

Kvale, Steinar och Svend Brinkmann. *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 2:6 uppl. Studentlitteratur AB. Lund 2009.

Kyrkomötet. *Kyrkoordningen för Svenska kyrkan*. Svenska kyrkan. Uppsala 2018.

Mortensen, Tova. *Själavårdshunden: hundens medverkan i själavården*. Kandidatuppsats. Göteborgs universitet 2017.

Svenska kyrkan och Graffman, Katarina. *Unga tankar 2016, en rapport om vad fjortonåringar funderar på*. Svenska kyrkan. Uppsala 2016.

Verksamhetsplan för konfirmationsundervisning. *Konfirmandpastoral*. Svedala församling 2012.

Rehn, Therese. *The role of the emotional relationship with humans on dog welfare*. Dept. of Animal Environment and Health, Swedish University of Agricultural Sciences. Sveriges lantbruksuniversitet. Uppsala 2011.

Ryen, Anne. *Kvalitativ intervju: från vetenskapsteori till fältstudier*. 1. uppl. Liber ekonomi. Malmö 2004.

Wahl, Stina. *Hundassisterad terapi för unga med flerfunktionsnedsättningar: metoder och effekter*. Atremi. Mjölby 2016.

KÄLLOR FRÅN INTERNET

Folkhälsomyndigheten. *Ängslan, oro eller ångest*. 2018.03.09
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsorapportering-statistik/folkhalsans-utveckling/halsa/psykisk-ohalsa/angslan-oro-eller-angest>

Hallgren, Anders. *Anders Hallgren – psykolog och hundpsykolog*. 2018
<http://www.andershallgren.se/om/>

Svenska kyrkan, *Hundgruppen – med inriktning på hundar och andra husdjur*. 2017.05.05
<https://www.svenskakyrkan.se/svedala/djurgruppen---med-inriktning-pa-hund>

Svenska kyrkan. *Konfirmation*. 2016.
https://www.svenskakyrkan.se/konfirmation?gclid=Cj0KCQiAzMDTBRDDARIsABX4AWyY5gqQT8xsILnF5llkdaTEhTPR2RR7KWevCcYso56O8E2NHYGECxQaAiS2EALw_wcB

Svenska kyrkan. *Svedala församling – Konfirmationen är ett minne för livet*. 2017.05.15
<https://www.svenskakyrkan.se/svedala/konfirmationen-ar-ett-minne-for-livet>

Svenska kyrkan. *Svedala församling – medlemskap*. 2016.10.26
<https://www.svenskakyrkan.se/svedala/medlemsskap>

Svenska kyrkan. *Nattvarden*. 2016.11.02.
<https://www.svenskakyrkan.se/nattvarden>

Tolf Johannes. SVT nyheter. *Konfirmation på tema*. 2013.05.30.
<https://www.svt.se/nyheter/lokalt/jonkoping/konfirmation-pa-tema> (hämtad 2018.06.02)

BILAGA I

Nedan lyder det första mejlet som jag skickade till min kontaktperson som arbetar i Svedala församling med konfirmationsgruppen:

Hej (namn)!

Mitt namn är Tova Mortensen och jag läser teologi vid Göteborgs universitet. Denna termin ska jag skriva magisteruppsats med inriktning på hundens plats i kyrkan. Vi samtalade förra året om Svedalas konfirmandgrupp med inriktning på djur och jag skrev då att jag arbetade på min kandidatuppsats och ville intervjua er grupp. Tyvärr blev projektet lite för stort och jag fick istället skriva om hundar och själavård.

Denna terminen kommer jag att ha lite mer utrymme att arbeta med och jag vill därför väldigt gärna göra en undersökning på er konfirmandverksamhet. Syftet med uppsatsen är att undersöka hur hunden kan vara ett komplement vid konfirmandundervisning i Svenska kyrkan.

Jag vill väldigt gärna göra en intervjustudie och om det vore möjligt komma ut och hälsa på er en dag, om det finns tillfälle?

Hälsningar

Tova

BILAGA II

Underskriftsblankett som skickades till vårdnadshavare för de intervjupersoner som var minderåriga vid undersökningstillfället:

**INSTITUTIONEN FÖR LITTERATUR,
IDÉHISTORIA OCH RELIGION**

Hej!

Mitt namn är Tova Mortensen och jag studerar teologi vid Göteborgs universitet med avsikt att bli präst i Svenska kyrkan. Jag skriver en magisteruppsats med syftet att undersöka Svenska kyrkans mål och avsikt gällande konfirmandundervisning och vidare undersöka om och hur hunden kan vara ett komplement vid denna undervisning.

Jag önskar därför intervjua konfirmandernas upplevelse av konfirmationsundervisningen i församlingen. I uppsatsen kommer ungdomarnas namn eller kön inte utskrivas och endast handledare och examinator kommer få tillgång till transkriberingar av intervjuerna. Jag kommer dock att namnge församlingen där verksamheten äger rum och uppsatsen kommer publiceras på Göteborgs universitets elektroniska arkiv, GUPEA, och blir således tillgänglig för allmänheten.

Min önskan är att ungdomarna ska tycka att det är intressant att delta i denna undersökning. Ungdomarna kan avbryta sitt deltagande, om så önskas. Vid eventuella frågor, tveka inte att kontakta mig.

Tack på förhand!
Tova Mortensen
XXXX-XXXXXX

Ja, vi samtycker att _____ intervjuas

_____
Vårdnadshavarens namnteckning

_____
Ort och datum

_____
Vårdnadshavarens namnteckning

_____
Ort och datum

BILAGA III

Intervjuguide som användes vid intervjuerna:

Intervjufrågor till konfirmanderna:

- Varför valde du att konfirmeras?
- Varför valde du att konfirmeras just här?
- Hur upplever du konfirmandtiden?
- Hur ser en vanlig konfirmandträff ut?
- Hur påverkades din upplevelse av konfirmandtiden av hundens medverkan?
- Hade du konfirmerat dig om det inte fanns någon konfirmandgrupp med inriktning på hundar och andra djur?
- Vad är givande med att konfirmeras i en hundinriktad konfirmationsgrupp?
- Vad skulle du vilja förändra med din konfirmationsundervisning?
- Finns det som du vill tillägga?

Intervjufrågor till medarbetarna:

- Hur växte konceptet med hundens medverkan i konfirmationsundervisningen fram?
- Hur ser en vanlig dag konfirmationsträff ut?
- Varför valde ni att arbeta med hundar i er konfirmationsundervisning?
- Hur skulle du beskriva syftet med konfirmationsundervisning?
- På vilket sätt upplever du att det är berikande att använda sig av hundar i konfirmationsundervisningen?
- På vilket sätt upplever du att det är ofördelaktigt att använda sig av hundar i konfirmationsundervisningen?
- På vilket sätt upplever du att hunden kan vara ett hjälpmedel för dig i ditt uppdrag som församlingspedagog/präst?
- På vilket sätt upplever du att hunden kan vara ett hinder för dig i ditt uppdrag som församlingspedagog/präst?
- Finns det något som du vill tillägga?